

HRVATSKI SABOR

P.Z. br. 619

KLASA: 022-03/19-01/59

URBROJ: 65-19-02

Zagreb, 28. ožujka 2019.

Hs**NP*022-03/19-01/59*65-19-02**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 28. ožujka 2019. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Davora Božinovića, ministra unutarnjih poslova, Žarka Katića, državnog tajnika u Ministarstvu unutarnjih poslova i Antu Delipetra, pomoćnika ministra unutarnjih poslova.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-01/01

Urbroj: 50301-29/24-19-4

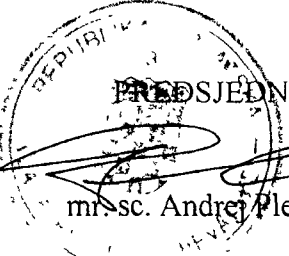

Zagreb, 28. ožujka 2019.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Davora Božinovića, ministra unutarnjih poslova, Žarka Katića, državnog tajnika u Ministarstvu unutarnjih poslova i Antu Delipetra, pomoćnika ministra unutarnjih poslova.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLASTIMA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLASTIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o policijskim poslovima i ovlastima (u daljnjem tekstu: Zakon) donesen je 2009. godine (Narodne novine, broj 76/09), a izmijenjen i dopunjen je 2014. godine (Narodne novine, broj 92/14). Donošenje tako uređenog Zakona predstavljalo je promjenu dotadašnje koncepcije da se na jednom mjestu, u Zakonu o policiji, normiraju sva bitna pitanja vezana za organizaciju, postupanje, odgovornost i radno pravni status policije. Materija koja je 2009. godine izdvojena odnosila se na zasebno normativno uređenje policijskih poslova i ovlasti. Navedeni pristup slijedio je uređenja i u drugim europskim državama, ali i potrebu da se policijske ovlasti cjelovito normiraju u jednom zakonu, jer je izmjena Zakona prethodila značajna i temeljita reforma kaznenog postupka koja je svoj izričaj dobila u Zakonu o kaznenom postupku. Posljedično su se i odredbe o policijskim ovlastima, koje su do tada bile normirane, djelomično i u Zakonu kaznenom postupku, morale normirati u Zakonu. Potreba izmjena Zakona pojavila se i nakon njegova stupanja na snagu te je Zakon izmijenjen 2014. godine, s ciljem otklanjanja pojedinih normativnih nedorečenosti, usklađivanja s drugim propisima koji su u međuvremenu mijenjani te potrebe usklađivanja s odlukama Europske unije.

U ovom trenutku potreba izmjena i dopuna Zakona javlja se prvenstveno zbog usklađivanja Zakona s izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku koje su stupile na snagu 2017. godine te potrebe jasnijeg normiranja pojedinih ovlasti za koje se u praksi utvrdilo da postoje nejasnoće, kao i unošenja novih normativnih rješenja kojima se normira policijsko postupanje i usklađuje s dostignućima na području drugih znanosti, odnosno otklanjanju pravne praznine.

Potreba izmjena i dopuna Zakona odnosi se na usklađivanje odredbi o policijskom postupanju s izmjenama Zakona o kaznenom postupku koji je suštinski značajno izmijenio postupanje policije tijekom izvida kaznenih djela transponirajući u naš pravni sustav: Direktivu 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP (SL L 315, 14. 11. 2012.); Direktivu 2013/48/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o pravu na pristup odvjetniku u kaznenom postupku i u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga te o pravu na obavješćivanje treće strane u slučaju oduzimanja slobode i na komunikaciju s trećim osobama i konzularnim tijelima (SL L 294, 6. 11. 2013.) i Direktivu 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u

Europskoj uniji (SL L 127, 29. 4. 2014.). Navedeno značajno utječe na pojedine policijske ovlasti te postoji potreba za njihovim usklađenjem u Zakonu.

Važeća odredba članka 11.b Zakona kao uvjet propisuje da istražitelj koji provodi dokazne radnje ispitivanja mora imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajuće struke ovisno o pojedinoj vrsti kriminaliteta te imati najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima suzbijanja kriminaliteta. Praktična primjena ove odredbe pokazala je znatna ograničenja te svoju neživotnost jer prema važećem ustroju Ravnateljstva policije u pojedinim ustrojstvenim jedinicama policije nisu sistematizirana radna mjesta s prethodno navedenim uvjetima, shodno čemu policijski službenici u značajnom broju ustrojstvenih jedinica nisu u mogućnosti provoditi ove dokazne radnje. Posljedično, ovakve okolnosti znatno otežavaju dinamiku provođenja kriminalističkog istraživanja te onemogućavaju da kvalitetni i iskusni policijski službenici bez zadanih uvjeta mogu provoditi ove dokazne radnje. Predloženom izmjenom prema kojoj bi istražitelj mogao biti policijski službenik s najmanje osobnim policijskim zvanjem policijski narednik znatno bi se povećao broj istražitelja te se smatra da bi ovakva izmjena doprinijela efikasnosti i povećanoj dinamičnosti provedbe kriminalističkog istraživanja.

S obzirom na izmjene Zakona o kaznenom postupku iz 2017. godine, ukazuje se potreba za usklađivanjem Zakona u odnosu na postupanje spram osumnjičenika. Naime, odredbe važećeg Zakona predviđaju mogućnost da policija ima pravo pozivati i ispitivati osumnjičenika. Stupanjem na snagu izmjena i dopuna Zakona o kaznenom postupku, cjelokupno postupanje spram osumnjičenika definirano je kroz članke 208. - 208.b, slijedom čega je neophodno brisati članak 11.f važećeg Zakona, budući da je u koliziji s odredbama Zakona o kaznenom postupku. Daljnje usklađivanje se javlja u vezi odredbi Zakona o sudovima za mladež, ali i radi jasnijeg normativnog definiranja pa se predlaže da se u važećem članku 18. stavku 1. te članku 38. stavku 1. Zakona dosadašnji naziv „posebno osposobljeni policijski službenik“ pojmovno preciznije definira dodavanjem riječi „za mladež“. Ujedno, takvim preciznijim definiranjem te jasnim zaduživanjem posebno osposobljenih i dodatno educiranih policijskih službenika za mladež u primjeni policijskih ovlasti spram maloljetnih osoba, mlađih punoljetnih osoba u predmetima zaštite zdravlja, razvoja i odgoja kao i kazneno pravne zaštite djece nastoji se još jače staviti naglasak na obvezu posebno obazrivog pristupa prema ovim posebno ranjivim kategorijama.

Nadalje, predlaže se nadopuna članka 26. stavka 1. Zakona novim točkama 7. i 8. kako bi se normirao rok čuvanja osobnih podataka osoba za koje postoji sumnja da su počinile prekršaj te se predlaže propisati da se takvi podaci u slučaju kada prekršajni postupak nije pokrenut čuvaju četiri godine od dana počinjenja prekršaja, a u slučaju kada je prekršajni postupak pokrenut podaci bi se čuvali deset godina od dana počinjenja prekršaja. Na ovaj način se usklađuju i određuju rokovi čuvanja podataka na jedinstveni način u skladu s odredbama važećeg Prekršajnog zakona i Zakona o sigurnosti prometa na cestama. Nastoji se podići zaštita osobnih podataka osoba osumnjičenih da su počinile prekršaj. Zbog velikog broja prekršaja koje policija kao ovlašteni tužitelj zahvati godišnje (do 1.000.000 prekršaja) stvorili bi se uvjeti da se na Informacijskom sustavu Ministarstva unutarnjih poslova protekom spomenutog roka osobni podaci osoba osumnjičenih za počinjenje prekršaja automatski brišu.

Sljedeće izmjene odnose se na članak 31. Zakona kojim je propisano da provjera identiteta osobe iznimno može biti provedena na temelju iskaza osobe čiji je identitet provjeren. Sada se predlaže odredbu članka 31. izmijeniti i dopuniti tako da se jasnije ističe načelo

razmjernosti u postupanju policijskih službenika prilikom primjene policijske ovlasti provjere identiteta osobe na zahtjev službenih osoba tijela državne uprave te pravne ili fizičke osobe. Policijski službenik će u navedenom slučaju identitet provjeriti uvidom u osobnu iskaznicu ako je osoba zatečena na mjestu (sukladno članku 30.) a uvidom u informacijski sustav Ministarstva ako postoji pisani zahtjev ovlaštenika. Provjera identiteta uvidom u osobnu iskaznicu izvršit će se samo na temelju naloga tijela nadležnog za vođenje postupka.

Važeći članak 33. Zakona normira utvrđivanja identiteta osoba. Predlaže se izmjena stavka 1. točke 2. tako da se identitet utvrđuje za osobu za koju postoje osnove sumnje da je sudjelovala u kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja za koji se može izreći kazna zatvora ili se prema počinitelju primjenjuje mjera uhićenja ili mu je određena mjera smještaja u posebnoj prostoriji do prestanka djelovanja opojnog sredstva. Predloženim zakonskim rješenjem jasno i nedvojbeno bi bilo propisano pod kojim uvjetima se osobi osumnjičenoj za počinjenje prekršaja utvrđuje identitet. Postojećim zakonskim rješenjem to je određeno samo za počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti. S obzirom da se u određenim situacijama propisanim Prekršajnim zakonom počinitelju prekršaja može oduzeti sloboda primjenjujući ovlast uhićenja ili smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva, a s obzirom na činjenicu da je sloboda zagantirana Ustavom Republike Hrvatske i da se može ograničiti samo zakonom, bilo bi neophodno i nedvojbeno utvrditi identitet osobe prema kojoj se te mjere primjenjuju. Samo provođenje ovakve odredbe doprinijelo bi izbjegavanju mogućih pogrešaka kod provođenja provjere identiteta osobe kojoj se oduzima sloboda radi počinjenja prekršaja, a njeno provođenje ne bi prouzročilo dodatne troškove.

Člancima 59. i 60. Zakona propisano je kada policijski službenik privremeno oduzima predmet te čuvanje privremeno oduzetih predmeta u prostorima policije. Ovim izmjenama i dopunama predlaže se propisati obvezu privremenog oduzimanja predmeta i kod postojanja vjerojatnosti da je počinjeno kazneno djelo koje se goni po privatnoj tužbi ili povodom prijedloga te je nužno propisati i način postupanja s privremeno oduzetim predmetima pribavljenim počinjenjem kaznenog djela koje se progoni po privatnoj tužbi. Usvajanjem ovakve odredbe policiji se jasnije propisuje način postupanja, a oštećenom vlasniku privremeno oduzeti predmet se na njegov zahtjev vraća.

Radi terminološkog usklađivanja odnosno jasnijeg tumačenja, članak 69. stavak 1. Zakona predlaže se dopuniti tako da se uz izričaj „posebno osposobljen policijski službenik“ doda i pojam poligrafist. Naime, provođenje poligrafskog ispitivanja može obaviti isključivo poligrafist kao posebno osposobljen policijski službenik. Predloženom izmjenom jasnije je definiran ovaj pojam čime se detaljnije ukazuje na činjenicu tko može provoditi ovu policijsku ovlast.

U važećem Zakonu u članku 86. propisana je uporaba uređaja za prisilno zaustavljanje vozila. U praktičnom policijskom postupanju i iz dosadašnjeg iskustva gdje uporaba uređaja za prisilno zaustavljanje vozila nije bila moguća ili nije jamčila uspjeh proizlazi prijedlog da se kao sredstvo prisile za zaustavljanje vozila u točno propisanim slučajevima mogu koristiti i službena i druga vozila. Usvajanjem ovakve odredbe policija dobiva mogućnost korištenja i ovog načina zaustavljanja vozila, a što se pokazalo kao učinkovito u dosadašnjem radu i praksi policija drugih država članica Europske unije.

Člankom 93. Zakona propisano je kad uporaba vatrenog oružja nije dopuštena te što se ne smatra uporabom vatrenog oružja kao sredstva prisile. S obzirom da je u praksi dvojbeno

bilo tumačenje što se ne smatra uporabom vatrenog oružja kao sredstva prisile izmjenom članka 93. stavka 3. se to precizno određuje, odnosno predlaže se jasnije normiranje prema kojem se ispaljivanje hitca radi upozorenja i traženja pomoći ne smatraju uporabom vatrenog oružja, neovisno o ispunjenju drugih uvjeta. Propisivanjem ove odredbe policiji se daje jasno određenje po tom pitanju.

Kod uporabe sredstava prisile unesena je novina u postupanju policije prema pokretnim uređajima na daljinsko upravljanje. Naime, u važećem Zakonu nije predviđeno nikakvo postupanje policije prema pokretnim uređajima na daljinsko upravljanje i to zbog toga što takvi uređaji u vrijeme izrade i stupanja na snagu važećeg Zakona nisu bili u masovnijoj uporabi i nisu se pojavljivali u svakodnevnom životu. Kako su ovakvi uređaji danas vrlo česti i mogu se pojaviti kao sredstvo ugrožavanja sigurnosti, počinjenja kaznenih djela ili prekršaja, predložena je dopuna Zakona novim člankom 97.a prema kojem se omogućuje uporaba sredstava prisile ili drugih sredstava za ometanje prema pokretnom uređaju koji je daljinski upravljani ili programiran, ako na drugi način nije moguće spriječiti kazneno djelo, prekršaj ili otkloniti opasnost.

U postojećem Zakonu zaštita policijskog službenika nakon uporabe sredstava prisile normirana je člankom 98. Ovaj Prijedlog zakona navedenu odredbu razrađuje kroz tri odvojene odredbe kojima se preciznije uređuje navedena materije te uređuje isključenje protupravnosti zakonito uporabljenih sredstava prisile sukladno odredbama posebnog zakona. Na ovaj način precizno se uređuje isključenje protupravnosti za zakonitu uporabu sredstava prisile i time se pridonosi zaštiti policijskog službenika, ali i jasnom pravnom definiranju posljedica koje iz uporabe sredstava prisile proizlaze.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu predloženih izmjena i dopuna Zakona o policijskim poslovima i ovlastima nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLASTIMA**

Članak 1.

U Zakonu o policijskim poslovima i ovlastima (Narodne novine, br. 76/09 i 92/14) članak 1.a mijenja se i glasi:

„Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju se sljedeći akti Europske unije:

1) 2002/465/PUP: Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima (SL L 162, 20.6.2002.) i

2) Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprječavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016.).“.

Članak 2.

U članku 3. stavku 1. točki 11. riječi: „plovnim putovima“ zamjenjuju se riječju: „vodama“.

Članak 3.

U članku 3.a iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

„(4) Glavni ravnatelj ili osoba koju on ovlasti može odrediti objavljivanje snimke iz stavka 1. ovoga članka ako je to potrebno radi obavještanja javnosti ili radi provođenja policijskih poslova.

(5) Snimka iz stavka 1. ovoga članka može se objaviti samo uz zaštitu osobnih podataka policijskih službenika i sudionika, osim ako je objavljivanje potrebno radi mjera traganja.“.

Članak 4.

U članku 11.b stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Istražitelj koji ispituje svjedoka ili okrivljenika može biti policijski službenik s najmanje osobnim policijskim zvanjem policijski narednik.“.

Članak 5.

Članak 11.f briše se.

Članak 6.

U članku 18. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Policijsku ovlast prema maloljetnim osobama, mlađim punoljetnim osobama i u predmetima zaštite zdravlja, razvoja i odgoja te kaznenopravne zaštite djece, primjenjuje

posebno osposobljen policijski službenik za mladež, pri čemu je dužan voditi računa o zaštiti najboljeg interesa maloljetnika, kao i o zaštiti njegove privatnosti.“.

Članak 7.

U članku 22. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Policijski službenik strane države ili međunarodnog tijela može obavljati pojedini policijski posao na području Republike Hrvatske u skladu s međunarodnim pravom ili na temelju pisanog odobrenja ministra.“.

Članak 8.

U članku 26. stavku 1. točki 6. na kraju, umjesto točke stavlja se zarez te se dodaju točke 7. i 8. koje glase:

„7. u odnosu na osobe za koje postoji sumnja da su počinile prekršaj, a prekršajni postupak nije pokrenut, 4 godine od dana počinjenja prekršaja,

8. u odnosu na osobe za koje postoji sumnja da su počinile prekršaj, a prekršajni postupak je pokrenut, 10 godina od dana počinjenja prekršaja.“.

Članak 9.

U članku 31. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka provjera identiteta može biti provedena uvidom u informacijski sustav Ministarstva ili na temelju iskaza osobe čiji je identitet provjeren.“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Ako je provjera identiteta osobe zatražena na temelju članka 30. stavka 1. točke 11. ovoga Zakona izvršit će se uvidom u informacijski sustav Ministarstva, a na temelju stavka 1. ovoga članka samo ako je to naložilo tijelo nadležno za vođenje postupka.“.

Članak 10.

U članku 32. stavku 3. riječ: „dvanaest“ zamjenjuje se riječju: „pet“.

Članak 11.

U članku 33. stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. za koju postoje osnove sumnje da je sudjelovala u kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaju za koji se može izreći kazna zatvora ili se prema počinitelju primjenjuje mjera uhićenja ili mu je određena mjera smještaja u posebnoj prostoriji do prestanka djelovanja opojnog sredstva.“.

Članak 12.

U članku 38. stavku 1. iza riječi: „službenik“ dodaju se riječi: „za mladež“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, prikupljanje obavijesti od djeteta smije se obaviti i u prostorima odgojno-obrazovne ustanove u prisutnosti ravnatelja te ustanove ili pedagoga, odnosno psihologa kojeg on odredi i to samo ako osoba iz stavka 1. ovog članka ne može ili ne želi doći.“.

Članak 13.

U članku 54. stavku 1. točki 3. riječi: „za koje se progoni po službenoj dužnosti“ brišu se.

Članak 14.

U članku 59. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. vjerojatno da je predmet namijenjen za počinjenje ili pribavljen počinjenjem kaznenog djela ili prekršaja, osim ako se radi o kaznenim djelima uvrede ili klevete,“.

Članak 15.

U članku 60. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Privremeno oduzeti predmeti pribavljeni počinjenjem kaznenog djela koje se progoni po privatnoj tužbi vratit će se vlasniku na njegov zahtjev.“.

Članak 16.

U članku 69. stavku 1. uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Posebno osposobljen policijski službenik (poligrafist) ovlašten je provesti poligrafsko ispitivanje nakon što osobu upozna.“.

U stavku 3. iza riječi: „policijski službenik“ dodaju se riječi: „iz stavka 1. ovoga članka“.

Članak 17.

U članku 74. stavku 1. točki 2. iza riječi: „pomoć“ dodaju se riječi: „ili radi provjere dojave o smrti osobe“.

U točki 4. iza riječi: „izvršenja“ dodaju se riječi: „zapovijedi ili“.

Članak 18.

U članku 75. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. treba spriječiti bijeg počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja,“.

Točka 2. mijenja se i glasi:

„2. je potrebno otkriti tragove ili predmete koji mogu poslužiti utvrđivanju činjenica kaznenog djela ili prekršaja.“

Članak 19.

U članku 76. stavku 3. u prvoj rečenici iza riječi: „imovinu“ dodaju se riječi: „ili radi hvatanja počinitelja kaznenog djela“.

Članak 20.

U članku 86. stavku 1. ispred riječi: „Uporaba“ dodaje se oznaka stavka: „(1)“ te se iza stavka 1. dodaje stavak 2. koji glasi:

„(2) Kao sredstvo prisile za zaustavljanje vozila u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka mogu se koristiti i službena i druga vozila.“

Članak 21.

U članku 93. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ne smatra se uporabom vatrenog oružja kao sredstva prisile u smislu ovoga Zakona:
- ispaljivanje upozoravajućeg hitca kad su ispunjeni uvjeti za uporabu vatrenog oružja iz članka 91. ovoga Zakona
- ispaljivanje hitca radi traženja pomoći.“

Članak 22.

Iza članka 97. dodaju se naslov iznad članka i članak 97.a koji glase:

„m) Uporaba sredstava prisile ili drugih sredstava za ometanje prema pokretnim uređajima na daljinsko upravljanje

Članak 97.a

(1) Uporaba sredstava prisile ili drugih sredstava za ometanje je dopuštena prema pokretnom uređaju koji je daljinski upravljani ili programiran i autonoman, ako na drugi način nije moguće spriječiti kazneno djelo, prekršaj ili otkloniti opasnost.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se s posebnim obzirom prema imovini i pravima drugih građana.“

Članak 23.

Naslov iznad članka 98. i članak 98. mijenjaju se i glase:

„n) Zaštita policijskog službenika nakon uporabe sredstava prisile

Članak 98.

Kada su sredstva prisile uporabljena na način propisan zakonom, isključena je odgovornost policijskog službenika koji ih je uporabio.“

Članak 24.

Iza članka 98. dodaju se članci 98.a i 98.b koji glase:

„Članak 98.a

- (1) Osobni podaci policijskog službenika koji je uporabio vatreno oružje su klasificirani podaci.
- (2) Policijskom službeniku koji uporabi vatreno oružje Ministarstvo će osigurati potrebnu psihosocijalnu i medicinsku pomoć.
- (3) Policijskom službeniku koji uporabi sredstva prisile, radi čije uporabe nastane teža posljedica, Ministarstvo će, na njegov zahtjev, osigurati potrebnu psihosocijalnu i medicinsku pomoć.

Članak 98.b

- (1) Ministarstvo policijskom službeniku osigurava pravnu pomoć na trošak Ministarstva kad se protiv njega poduzimaju radnje u okviru prethodnog postupka, kaznenog postupka ili postupka naknade štete u vezi s obavljanjem policijskih poslova, ako je po ocjeni policije navedene poslove obavio u skladu sa zakonom.
- (2) Ocjenu zakonitosti obavljanja poslova donosi glavni ravnatelj ili osoba koju on ovlasti na prijedlog povjerenstva koje imenuje glavni ravnatelj.
- (3) Ministarstvo osigurava pravnu pomoć na trošak Ministarstva i građaninu koji je pružio pomoć policijskom službeniku protiv kojega se poduzimaju radnje ili vodi postupak iz stavka 1. ovoga članka, zbog radnje počinjene u vezi s pružanjem pomoći policijskom službeniku.
- (4) Pravna pomoć iz stavka 1. ovoga članka osigurat će se policijskom službeniku i nakon što mu je prestao radni odnos u Ministarstvu.“

Članak 25.

U članku 100. stavku 1. riječi: „plovnim putovima“ zamjenjuju se riječju: „vodama“.

Članak 26.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1. Tijekom izmjena i dopuna Zakona o policijskim poslovima i ovlastima 2014. godine, utvrđeno je da je Zakon o policijskim poslovima i ovlastima nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji notificiran Europskoj komisiji i Vijeću Europske unije uz Okvirnu odluku Vijeća od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima (2002/465/PUP) i Okvirnu odluku Vijeća od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim predmetima (2008/977/PUP), stoga ga je bilo potrebno dopuniti člankom 1.a kojim se propisuje da se ovim Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske te Okvirne odluke prenose. S obzirom da je stupanjem na snagu Direktive EU 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprječavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršenja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP prestala važiti Okvirna odluka Vijeća od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim predmetima (2008/977/PUP), potrebno je izmijeniti članak 1.a važećeg Zakona na predloženi način.

Članak 2. Policijski poslovi obavljaju se na moru i unutarnjim vodama. S obzirom da je pojam „unutarnje vode“ širi u odnosu na pojam „plovni putovi“ koji su samo dio vodnog puta, odnosno unutarnjih voda, izmjenama članka 3. stavka 1. točke 11. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima omogućit će se policijskim službenicima nedvosmisleno i zakonito obavljanje policijskih poslova na rijekama, kanalima i jezerima, kako je to propisano u članku 4. stavku 1. podstavku 1. i 4. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda (Narodne novine, br. 109/07, 132/07, 51/13 i 152/14).

Članak 3. S obzirom na proširenje uporabe mobilnih tehnologija i povećanih mogućnosti video i audio snimanja koje provode policijski službenici tijekom izvršenja policijskih ovlasti, dopunama članka 3.a važećeg Zakona podrobnije se uređuje odnos prema snimkama koje su nastale u okviru mjera iz stavka 1. toga članka. Cilj ovih dopuna je pojačavanje zaštite prava građana vezanih uz osobne podatke koji se mogu utvrditi iz sadržaja snimki koje bi bile javno objavljene. Odredbom se uređuje način odnosa prema podacima građana i policijskih službenika koji su snimljeni i određuje se razina rukovoditelja nadležnog za odlučivanje o potrebi objavljivanja snimke. Kao uvjet potreban za objavljivanje snimke bez zaštite osobnih podataka propisuje se kad je potrebno provesti mjere traganja. Objavljivanje zakonitih snimki uz osobne podatke (izgled osobe) narušava ugled osoba i predstavlja povredu prema praksi Europskog suda za ljudska prava u Strasbourghu (slučajevi Peck pr. Ujedinjenog kraljevstva, br. 44647/98; Von Hannover pr. Njemačke, br. 59320/00; Sciacca pr. Italije, br. 50774/99; Marper pr. jedinstvenog Kraljevstva, br. 30562/04). Sustavno pohranjivanje i obrada osobnih podataka traži odgovarajuću zaštitu prema pravilima EU: General Data Protection Regulation COM(2012); Council Framework Decision 2008/977/JHA.

Članak 4. Dosadašnja praksa pokazala je da je propisani uvjet policijskog zvanja kojeg mora ispunjavati policijski istražitelji za provođenje dokaznih radnji ispitivanja postavljen previsoko što je s jedne strane u velikom broju ustrojstvenih jedinica policije otežavalo racionalno i pravovremeno postupanje, a s druge strane onemogućavalo je da kvalitetni iiskusni policijski službenici provode ovakve radnje. S obzirom na previsoke kriterije, a u cilju udovoljavanja objektivnih potreba i dostizanja dostatnog broja policijskih istražitelja koji bi mogli provoditi dokazne radnje ispitivanja bilo je neophodno izmijeniti odredbu članka 11.b

stavka 2. važećeg Zakona, odnosno sniziti postojeće kriterije odnosno kriterij vezati uz zvanje policijski narednik sukladno Uredbi o uvjetima za stjecanje policijskih zvanja, oznakama policijskih zvanja, funkcionalnim oznakama radnih mjesta, promaknuću i napredovanju kroz policijska zvanja (Narodne novine, br. 129/11 i 15/13).

Članak 5. S obzirom na izmjene Zakona o kaznenom postupku iz 2017. godine članak 11.f važećeg Zakona o policijskim poslovima i ovlastima potrebno je brisati, budući da policija više ne može pozivati osumnjičenika radi prikupljanja obavijesti sukladno policijskim ovlastima, već se osumnjičenika može pozivati isključivo prema odredbama Zakona o kaznenom postupku (članak 208.a ZKP/2017.).

Članak 6. Člankom 18. stavkom 1. važećeg Zakona o policijskim poslovima i ovlastima propisana je primjena policijskih ovlasti prema maloljetnim osobama, mlađim punoljetnim osobama i u predmetima kaznenopravne zaštite djece i maloljetnika te je propisano da policijske ovlasti prema ovim kategorijama osoba primjenjuje „posebno osposobljeni policijski službenik“. Predloženom izmjenom pojmovno se preciznije definira ovaj pojam i to dodavanjem riječi: „, za mladež“ čime se ova kategorija policijskih službenika kriminalističke policije nazivom usklađuje s odredbama *Zakona o sudovima za mladež* kao i drugim važećim propisima (npr. *Obiteljski zakon, Pravilnik o načinu postupanja i suradnje suca, stručnog radnika centra za socijalnu skrb i policijskog službenika za mladež prilikom prisilnog oduzimanja i predaje djeteta te Pravilnikom o načinu postupanja policijskih službenika* (Narodne novine, br. 89/10 i 76/15) u koji je ovaj pojam već uvršten u izmjenama iz 2015. Eksplicitnim zaduživanjem posebno osposobljenih i dodatno educiranih policijskih službenika za mladež kao primarnih nositelja u primjeni policijskih ovlasti prema maloljetnim osobama, mlađim punoljetnim osobama u predmetima zaštite zdravlja, razvoja i odgoja i kaznenopravne zaštite djece Republika Hrvatska jamči nastavak obazrivog pristupa ovim ranjivim kategorijama koji je kao takav zajamčen međunarodnim standardima. Proširivanjem djelokruga rada policijskih službenika na mladež na predmete zaštite zdravlja, razvoja i odgoja djece u stvari se preciznije propisuje niz već postojećih aktivnosti i policijskih angažmana odnosno primjena policijskih ovlasti prema maloljetnim osobama koje se poduzimaju u okviru zakonske obveze „sprječavanja i otklanjanja opasnosti“ (članak 1. stavak 2. točka 1. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima). Ova su postupanja vezana su za višestruko rizična i štetna ponašanja mladih kojima se, izravno ili posredno, u pitanje dovodi njihovo „zdravlje, razvoj i odgoj “ i kao takva često prethode postupcima kaznenopravne zaštite djeteta. Ovdje treba istaknuti dojave o *suicidalnom postupcima; nedozvoljene noćne izlaske; različite rizike od stradavanja djece* (pr. od poljoprivrednih strojeva; pad s visine, strujnih udara i dr. stradavanja). Radi se o postupanjima u kojima se opravdano očekuje i policijska reakcija s ciljem rasvjetljavanja okolnosti događaja odnosno pružanja ili iniciranja zaštite djeteta od ponašanja koja nerijetko nemaju jasna obilježja kažnjive radnje, ali po svojoj naravi, okolnostima i negativnom utjecaju na dobrobit djeteta zahtijevaju policijske provjere. Navedena su postupanja *neodgodiva i* kao takva zahtijevaju *žurno postupanje* i pravovremeno obavješćavanje drugih intervencijskih službi.

Članak 7. Izmjena članka 22. stavka 3. važećeg Zakona odnosi se na usklađivanje s odredbama Zakona o kaznenom postupku u dijelu kojim se propisuje ovlast poduzimanja pojedinog policijskog posla od strane policijskog službenika strane države ili međunarodnog tijela. U tom smislu, za razliku od dosadašnje rješidbe ovoga pitanja, kada je bilo neophodno ispunjenje kumulativnih uvjeta za djelovanje policijskog službenika strane države ili međunarodnog tijela na području Republike Hrvatske (i međunarodno pravo i pisano odobrenje ministra), predložena odredba stvara uvjete za alternativnu primjenu jednog od uvjeta. takvim

rješenjem očekuje se pojednostavljenje procedure djelovanja stranog policijskog službenika na području Republike Hrvatske, posebno u odnosu na države članice Europske unije, osobito kada je u pitanju prekogranični nadzor i prekogranična potjera, a što je na razini Europske unije regulirano i člancima 40. i 41. CISA (Convention Implementing the Schengen Agreement) kao i smjernicama iz Priručnika za prekogranične akcije (Dokumenta Vijeća 10505/4/09 REV4).

Članak 8. U članku 26. stavku 1. važećeg Zakona dodaju se nove točke 7. i 8. kojima se propisuje rok čuvanja podataka u odnosu na osobe za koje postoji sumnja da su počinile prekršaj, računajući taj rok od dana počinjenja prekršaja. Točkom 7. propisuje se čuvanje podataka o osobama za koje postoji sumnja da su počinile prekršaj, ali prekršajni postupak nije pokrenut te je određen rok za čuvanje podataka uvažavajući propisane rokove zastare pokretanja prekršajnog postupka, dok se točkom 8. propisuje čuvanje podataka o osobama za koje postoji sumnja da su počinile prekršaj, a prekršajni postupak je i pokrenut. Usvajanjem ovakve odredbe utvrdilo bi se čuvanje podataka na jedinstven način, u skladu s odredbama Prekršajnog zakona i Zakona o sigurnosti prometa na cestama, podigla bi se razina zaštite osobnih podataka osoba koje su osumnjičene da su počinile prekršaj, a njezina provedba ne bi izazvala nove troškove. Zbog velikog broja prekršaja koje policija kao ovlaštenu tužitelj zahvati godišnje (do 1.000.000 godišnje) stvorili bi se uvjeti da se na Informacijskom sustavu Ministarstva unutarnjih poslova protekom propisanog roka osobni podaci osoba osumnjičenih da su počinile prekršaj automatski brišu.

Članak 9. Predloženom izmjenom i dopunom članka 31. jača se zaštita osobnih podataka građana te se jasnije ističe načelo razmjernosti u postupanju policijskih službenika prilikom primjene policijske ovlasti provjere identiteta osobe na zahtjev službenih osoba tijela državne uprave te pravne ili fizičke osobe. Policijski službenik će u navedenom slučaju identitet provjeriti uvidom u osobnu iskaznicu ako je osoba zatečena na mjestu (sukladno članku 30.) a uvidom u informacijski sustav Ministarstva ako postoji pisani zahtjev ovlaštenika. Provjera identiteta uvidom u osobnu iskaznicu izvršit će se samo na temelju naloga tijela nadležnog za vođenje postupka.

Članak 10. Člankom 32. važećeg Zakona uređena je prikrivena provjera identiteta osobe za koju postoje osnove sumnje da bi mogla biti počinitelj kaznenog djela za koje se progona po službenoj dužnosti koja se provodi promatranjem, prikupljanjem obavijesti, prikupljanjem obavijesti uz prikrivanje svrhe prikupljanja, prikrivanjem svojstva policijskog službenika i primjenom mjera tehničkog snimanja. Propisano je da mjere pratnje i tehničkog snimanja mogu trajati neprekidno najdulje 24 sata, a ako se radi o provjeri identiteta osumnjičenika za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora od najmanje dvanaest godina te mjere mogu trajati 48 sati. Postojeća praksa pokazuje da je nužno proširiti opseg kaznenih djela na koja se može primijeniti ova policijska ovlast te je stoga predloženo da se granica primjene ove ovlasti spusti na kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora od najmanje pet godina budući da i ova kaznena djela predstavljaju teška kaznena djela.

Članak 11. Izmjenom članka 33. stavka 1. točke 2. važećeg Zakona bi se jasno i nedvojbeno propisalo pod kojim uvjetima se osobi osumnjičenoj za počinjenje prekršaja utvrđuje identitet. Naime, prema rješenju važećeg zakona to je određeno samo za počinitelja kaznenog djela za koje se progona po službenoj dužnosti. S obzirom da se u određenim situacijama propisanim Prekršajnim zakonom počinitelju prekršaja može oduzeti sloboda primjenjujući ovlast uhićenja ili smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojenog sredstva (kada se radi o prekršaju protiv javnog reda i mira, prekršaju vezanom uz nasilje u obitelji, prekršaju vezanom za sprječavanje nereda na sportskim natjecanjima ili prekršaju za koji se može izreći kazna

zatvora ili novčana kazna veća od 10.000 kuna te kada su uz prethodno navedeno ispunjeni drugi uvjeti – opasnost da će počinitelj pobjeći, uništiti dokaze ili tragove, da će ponoviti prekršaj i dr.), a s obzirom na činjenicu da je sloboda zagarantirana Ustavom Republike Hrvatske i da se može ograničiti samo zakonom, neophodno je nedvojbeno utvrditi identitet počinitelja prekršaja prema kojem se te mjere primjenjuju. Provedba predložene odredbe doprinijet će izbjegavanju mogućih pogrešaka kod provođenja provjere identiteta osobe kojoj se oduzima sloboda radi počinjenja prekršaja, a njezina provedba neće prouzročiti dodatne troškove.

Članak 12. U odnosu na izmjene članka 38. stavka 1. za napomenuti je da se radi o terminološkim usklađivanjima koja su dijelom već pojašnjena uz članak 7. ovoga Prijedloga zakona, određivanjem posebno osposobljenih policijskih službenika za mladež kao nositelja policijske ovlasti prikupljanja obavijesti od djeteta. Uvođenjem pojma odgojno-obrazovna ustanova u stavak 3. umjesto dosadašnje sužene mogućnosti alternativnog policijskog postupanja isključivo u školskim prostorima životno je sveobuhvatniji i precizniji te kao takav uz škole obuhvaća i druge ustanove koje su također zadužene za odgoj i obrazovanje djece (primjerice: internati, učenički domovi i ustanove kojima su djeca povjerena na odgoj i obrazovanje, odnosno u kojima se provode postupci resocijalizacije djeteta, dječji vrtići i sl.).

Članak 13. Mijenja se članak 54. stavak 1. točka 3. važećeg Zakona na način da se policijskim službenicima propisuje obaveza izdavanja naredbi i radi sprečavanja počinjenja kaznenih djela koja se gone po privatnoj tužbi ili povodom prijedloga. Ova izmjena ima za cilj jačanje sigurnosti i sprječavanja počinjenja kaznenih djela bez obzira na način njihova progona.

Članak 14. Mijenja se članak 59. točka 1., na način da se policijskim službenicima propisuje obaveza oduzimanja predmeta i kod postojanja vjerojatnosti da je počinjeno kazneno djelo koje se goni po privatnoj tužbi ili povodom prijedloga, osim ako se radi o kaznenim djelima uvrede ili klevete. U dosadašnjoj policijskoj praksi pokazala se nužnost privremenog oduzimanja predmeta i kada se ne radi o kaznenim djelima koje se progone po službenoj dužnosti. Naime, ovakva policijska ovlast nužna je i kada se identificiraju počinitelji kaznenih djela koji se progone privatnom tužbom, a radi osiguranja dokaza u daljnjem tijeku postupka.

Članak 15. Člankom 60. važećeg Zakona propisan je postupak čuvanja privremeno oduzetih predmeta u prostorima policije. S obzirom da je predložena izmjena članka 59. točke 1. odnosno propisivanje obveze privremenog oduzimanja predmeta i kod postojanja vjerojatnosti da je počinjeno kazneno djelo koje se goni po privatnoj tužbi ili povodom prijedloga, nužno je propisati i način postupanja s privremeno oduzetim predmetima pribavljenim počinjenjem kaznenog djela koje se progone po privatnoj tužbi.

Članak 16. Kod izmjene članka 69. stavka 1. radi se samo o terminološkom usklađivanju odnosno jasnijem tumačenju odredbe iz koje proizlazi da poligrafsko ispitivanje može provesti samo posebno osposobljen policijski službenik - poligrafist, a kako je i sada u praksi.

Članak 17. U članku 74. normiraju se uvjeti pod kojima policijski službenik može ući u tuđi dom. Članak taksativno navodi slučajeve u kojima je to dopušteno. Predloženim izmjenama te situacije se proširuju i na slučajeve kad je to potrebno učinit radi dojave o smrti osobe te se daljnjom izmjenom navedena ovlast usklađuje i sa slučajevima u kojima policija postupa po zapovjedi.

Članak 18. Članak 75. važećeg Zakona normira policijsku ovlast pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava. Predloženom izmjenama u točkama 1. i 2. postojeća ovlast mijenja se na način da se pregled može obaviti i radi sprječavanja počinjenja prekršaja te radi pronalaska predmeta koji mogu poslužiti pri utvrđivanju činjenica vezanih uz počinjenje kaznenih djela i prekršaja. Uspostavljeni standardi za provedbu pregleda ostaju isti, te se navedenom izmjenom oni ne umanjuju.

Članak 19. Člankom 76. važećeg Zakona normiraju se pravila provedbe pregleda. Predloženom izmjenom u stavku 3. omogućava se postupanje policije tako da pri provedbi pregleda i nasilno otvori zatvoreno prijevozno sredstvo ili rastavi predmet i u situaciji koja zahtjeva hvatanje počinitelja kaznenog djela (primjerice: isti se nalazi u prometnom sredstvu).

Članak 20. U članku 86. važećeg Zakona dodaje se novi stavak 2. kojim se propisuje mogućnost prisilnog zaustavljanja vozila korištenjem službenih ili drugih vozila. Korištenje vozila kao sredstva za zaustavljanje vozila omogućava postupanje policije u hitnim slučajevima koje proizlaze iz dosadašnjeg iskustva u policijskom postupanju gdje upotreba uređaja za prisilno zaustavljanje vozila nije bila moguća ili nije jamčila uspjeh. Kada se radi o korištenju drugih vozila kao sredstva za zaustavljanje vozila, policijski službenik će svakako postupati imajući u vidu razmjer između ove ovlasti i svrhe radi koje istu primjenjuje, kako je to i propisano važećim Zakonom.

Članak 21. Mijenja se članak 93. važećeg Zakona na način da se propisuje da se ispaljivanje hitca radi traženja pomoći ne smatra upotrebom vatrenog oružja, neovisno o ispunjenju drugih uvjeta.

Članak 22. Novim člankom 97.a uvodi se uporaba sredstava prisile u odnosu na predmete koje je moguće koristiti za počinjenje pojedinih kažnjivih radnji ili za ugrožavanje sigurnosti. Potreba za uvođenjem novog oblika primjene sredstava prisile ogleda se u činjenici da se ovakvim djelovanjem utječe na tuđu imovinu te je potrebno regulirati pravni temelj za postupanje policije. Policijska praksa stranih država je zabilježila brojne primjere počinitelja koji koriste pokretne uređaje koji su daljinski upravljani za primjerice: izviđanje objekata provale, prenošenja droge u zatvore, snimanje od strane pedofila, ometanja sigurnosti prometa, narušavanje reda i mira, nadzora ulaska u štćene ustanove. U slučaju uništenja takvih uređaja su u stranim sustavima, u nedostatku zakonskog ovlaštenja, pokretani postupci protiv službenika te se ovakvom odredbom pojačava pravna sigurnost i prilagođava suvremenim tehnikama.

Članak 23. Mijenja se članak 98. važećeg Zakona te se propisuje isključenje protupravnosti za zakonito uporabljena sredstava prisile. Policijski službenik sredstava prisile mora uporabiti u skladu sa zakonom. Odredbe o uporabi sredstava prisile normiraju uvjete i postupak uporabe. Samo sredstva prisile uporabljena u skladu sa zakonom, odnosno na način propisan zakonom isključuju odgovornost policijskog službenika koji ih je uporabio.

Članak 24. Predlaže se dodati nove članke 98.a i 98.b koji se u bitnome ne razlikuju od sada važećeg članka 98., već su nomotehnički drugačije postavljeni. Članak 98.a uređuje zaštitu policijskog službenika koji je uporabio vatreno oružje kao sredstvo prisile na način da se njegovi osobni podaci određuju kao klasificirani te se uređuje njegovo pravo na psihosocijalnu i medicinsku pomoć. Članak 98.b normira pravo policijskog službenika na besplatnu pravnu pomoć kad se protiv njega poduzimaju radnje u okviru prethodnog postupka, kaznenog postupka ili postupka naknade štete u vezi s obavljanjem policijskih poslova, ako je po ocjeni

policije navedene poslove obavio u skladu sa zakonom. Ocjenu zakonitosti policijskog obavljanja poslova donosi glavni ravnatelj ili osoba koju on ovlasti na prijedlog povjerenstva koje imenuje glavni ravnatelj. Normirano je i pravo na besplatnu pravnu pomoć građaninu koji je pružio pomoć policijskom službeniku ukoliko se protiv njega poduzimaju radnje ili vodi postupak zbog radnje počinjene u vezi s pružanjem pomoći policijskom službeniku.

Članak 25. U članku 100. stavku 1. izvršena je terminološka korekcija, objašnjena uz članak 2. ovoga Prijedloga zakona.

Članak 26. Propisuje se stupanje na snagu Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

Članak 1.a

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose:

- 1) Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima (2002/465/PUP) (SL L 162, 20. 6. 2002.) i
- 2) Okvirna odluka Vijeća od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim predmetima (2008/977/PUP) (SL L 350, 30. 12. 2008.).

Članak 3.

(1) Prema ovom Zakonu policijski poslovi su:

1. zaštita života, prava, slobode, sigurnosti i nepovredivosti osobe,
2. zaštita javnog reda i mira te imovine,
3. sprječavanje kaznenih djela i prekršaja, njihovo otkrivanje i prikupljanje podataka o tim djelima i počiniteljima,
4. traganje za počiniteljima kaznenih djela za koja se progoni po službenoj dužnosti i prekršaja i njihovo dovođenje nadležnim tijelima,
5. traganje za imovinskom koristi stečenoj kaznenim djelom,
6. nadzor i upravljanje cestovnim prometom,
7. protueksplozijska zaštita,
8. postupanje prema strancima,
9. nadzor državne granice,
10. poslovi zaštite zračnog prometa propisani posebnim zakonom,
11. poslovi na moru i unutarnjim plovnim putovima iz nadležnosti policije,
12. osiguranje i zaštita osoba, objekata i prostora,
13. postupanje s uhićenikom i pritvorenikom.

(2) Policijski poslovi obavljaju se primjenom policijskih ovlasti.

Članak 3.a

(1) Policija je ovlaštena, u mjeri u kojoj je to potrebno, kao i radi nadzora zakonitosti postupanja policijskih službenika, zvučno i vizualno ili na drugi način snimiti obavljanje policijskih poslova i primjenu policijskih ovlasti odgovarajućim tehničkim uređajima.

(2) Policija će snimanje iz stavka 1. ovoga članka na primjeren način objaviti.

(3) Kada se snimke iz stavka 1. ovoga članka ne koriste u postupcima koji se vode sukladno odredbama posebnih propisa, policija će te snimke uništiti u roku od 90 dana od dana njihovoga nastanka.

Članak 11.b

(1) Istražitelj može biti policijski službenik koji ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima suzbijanja kriminaliteta.

(2) Istražitelj koji ispituje svjedoka ili osumnjičenika može biti policijski službenik koji je završio preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajuće struke ovisno o

pojedinoj vrsti kriminaliteta te ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima suzbijanja kriminaliteta.

(3) Istražitelj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mora imati posebna znanja te mora biti posebno osposobljen.

(4) Programe dodatnog stručnog usavršavanja za istražitelja iz stavka 1. i 2. ovoga članka, uz prethodno mišljenje glavnog državnog odvjetnika, donosi odlukom ministar.

Članak 11.f

Osumnjičenik koji se odazvao pozivu policije radi prikupljanja obavijesti bit će poučen:

- o razlozima pozivanja i koje su osnove sumnje protiv njega,
- o pravu na tumačenje i prevođenje, sukladno odredbama posebnog propisa,
- o pravu da nije dužan iskazivati niti odgovarati na pitanja,
- da po završetku prikupljanja obavijesti ili po isteku šest sati od trenutka dolaska u policijske prostorije iste može odmah napustiti.

Članak 18.

(1) Policijsku ovlast prema maloljetnim osobama, mlađim punoljetnim osobama i u predmetima kaznenopravne zaštite djece i maloljetnika, primjenjuje posebno osposobljen policijski službenik, pri čemu je dužan voditi računa o zaštiti najboljeg interesa maloljetnika, kao i o zaštiti njegove privatnosti.

(2) Kod primjene policijske ovlasti prema osobi s invaliditetom policijski službenik će, kada to ocijeni potrebnim, zatražiti pomoć osobe koja raspolaže znanjem o ispravnom načinu komunikacije i ophođenja prema osobi s invaliditetom, ovisno o specifičnosti svakog pojedinog oštećenja.

(3) Iznimno, policijsku ovlast primjenjuje drugi policijski službenik ako zbog okolnosti slučaja ne može postupati policijski službenik iz stavka 1. ovoga članka, odnosno policijski službenik sam, ukoliko zbog okolnosti slučaja ne može osigurati pomoć osobe iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Policijska ovlast prema maloljetnoj osobi i osobi lišenoj poslovne sposobnosti primjenjuje se u nazočnosti roditelja ili skrbnika, osim ako to zbog okolnosti slučaja nije moguće.

(5) Ako je roditelj ili skrbnik sumnjiv kao počinitelj kaznenog djela ili prekršaja na štetu maloljetne osobe ili osobe lišene poslovne sposobnosti, policijska ovlast primjenjuje se u nazočnosti stručne osobe centra za socijalnu skrb, osim ako to zbog okolnosti slučaja nije moguće.

Članak 22.

(1) Policijski službenik može sudjelovati u obavljanju policijskih poslova u inozemstvu pod uvjetima određenim međunarodnim ugovorom.

(2) Policijskog službenika ne može se uputiti u inozemstvo radi obavljanja poslova iz stavka 1. ovog članka, bez njegove pisane suglasnosti.

(3) Na temelju prethodnog pisanog odobrenja ministra, policijski službenik strane države ili međunarodnog tijela može obavljati pojedini policijski posao na području Republike Hrvatske pod uvjetima određenim ovim Zakonom.

(4) Policijski službenik može poduzimati policijske poslove zajedno s policijskim službenikom strane države u okviru zajedničke istrage, kad je to propisano zakonom ili međunarodnim ugovorom. Ako drukčije nije propisano međunarodnim ugovorom, policijski službenik u zajedničkoj istrazi postupa prema ovom Zakonu.

Članak 26.

(1) Osobni podaci u zbirkama iz članka 24. ovog Zakona čuvaju se:

1. u odnosu na osobe lišene slobode, pet godina nakon donošenja odluke o oduzimanju slobode,
2. u odnosu na osobe protiv kojih je pokrenut kazneni postupak, pet godina od isteka roka nastupa rehabilitacije ako osoba nije ponovo prijavljena, ili nastupa zastare kaznenog progona,
3. u odnosu na žrtve i oštećenike, pet godina nakon pokretanja kaznenog postupka ili nastupa zastare kaznenog progona,
4. u odnosu na osobe za kojima je izdana tjeeralica te osobe kojima je zabranjen ulazak u Republiku Hrvatsku, tri godine nakon zastare kaznenog progona za počinjeno kazneno djelo ili prekršaj,
5. u odnosu na osobe prema kojima je poduzeta provjera identiteta, pet godina od obavljene provjere,
6. u odnosu na osobe prema kojima je poduzeto utvrđivanje identiteta, deset godina nakon provedenog postupka utvrđivanja identiteta.

(2) Trajno se čuvaju podaci:

1. o operativnim saznanjima i izvorima saznanja,
2. o osobama pod posebnom policijskom zaštitom,
3. o događajima koji su dojavljeni policiji ili o kojima je policija saznala na drugi način.

(3) O uporabi sredstva prisile, podaci se čuvaju deset godina od uporabe tog sredstva.

(4) Ostali podaci u zbirkama iz članka 24. ovog Zakona čuvaju se sukladno rokovima propisanim drugim propisima.

Članak 31.

(1) Provjera identiteta osobe iz članka 30. ovog Zakona provodi se uvidom u njenu osobnu iskaznicu ili uvidom u drugu javnu ispravu s fotografijom.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, provjera identiteta može biti provedena na temelju iskaza osobe čiji je identitet provjeren.

Članak 32.

(1) Policijski službenik može prikriveno provjeriti identitet osobe za koju postoje osnove sumnje da bi mogla biti počinitelj kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti.

(2) Provjera identiteta iz stavka 1. ovog članka obavlja se promatranjem, pratnjom, prikupljanjem obavijesti, prikupljanjem obavijesti uz prikrivanje svrhe prikupljanja, prikrivanjem svojstva policijskog službenika i primjenom mjera tehničkog snimanja.

(3) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, mjere pratnje i tehničkog snimanja iz stavka 2. ovog članka mogu trajati neprekidno najdulje dvadeset i četiri sata. Ako se radi o provjeri identiteta osumnjičenika za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora od najmanje dvanaest godina, te mjere mogu trajati četrdeset i osam sati.

Članak 33.

(1) Utvrđivanje identiteta poduzima se prema osobi:

1. koja ne posjeduje ispravu iz članka 31. stavka 1. ovog Zakona ili se sumnja u vjerodostojnost te isprave,

2. koja je sumnjiva da je sudjelovala u kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti.

(2) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, utvrđivanje identiteta se provodi primjenom znanstvenih metoda i sredstava (biometrija i druge metode).

(3) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, u cilju utvrđivanja identiteta osobe policija je ovlaštena objaviti crtež, snimku ili opis osobe.

(4) Kad okolnosti nalažu, policija je ovlaštena objaviti fotografiju osobe za kojom se traga, te osobe koja o sebi ne može ili ne želi dati istinite podatke i fotografiju mrtvog tijela nepoznate osobe.

Članak 38.

(1) Prikupljanje obavijesti od djeteta poduzima posebno osposobljeni policijski službenik, u pravilu u nazočnosti roditelja, skrbnika, udomitelja, osobe kojoj je dijete povjereno na čuvanje i odgoj ili stručne osobe centra za socijalnu skrb, po mogućnosti u domu djeteta.

(2) Roditelj, skrbnik, udomitelj, osoba kojoj je dijete povjereno na čuvanje i odgoj ili stručna osoba centra za socijalnu skrb neće biti nazočni prikupljanju obavijesti od djeteta ili maloljetnika ako postoji sumnja da su počinili kazneno djelo ili prekršaj na štetu djeteta ili maloljetnika.

(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, prikupljanje obavijesti od djeteta smije se obaviti i u školskim prostorima u prisutnosti ravnatelja škole ili pedagoga, odnosno psihologa kojeg on odredi i to samo ako osoba iz stavka 1. ovog članka ne može ili ne želi doći.

Članak 54.

(1) Policijski službenik izdaje naredbu građaninu radi:

1. otklanjanja opasnosti za život,
2. otklanjanja opasnosti za imovinu,
3. sprječavanja počinjenja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti i prekršaja, hvatanja počinitelja tog kaznenog djela i prekršaja, te pronalaženja i osiguranja tragova koji mogu poslužiti kao dokaz,
4. održavanja ili uspostavljanja narušenog javnog reda i mira,
5. sigurnosti cestovnog prometa,
6. neometanog nadzora državne granice,
7. sprječavanja pristupa štíćenom osobi, štíćenom objektu ili štíćenom prostoru, te pristupa i zadržavanja na prostoru ili objektu gdje to nije dopušteno,
8. sprječavanja nastupanja i otklanjanja posljedica opće opasnosti,
9. u drugim slučajevima propisanim zakonom.

(2) Naredba iz stavka 1. ovog članka može se izdati i većem broju građana.

Članak 59.

Policijski službenik privremeno oduzima predmet i kad je:

1. vjerojatno da je predmet namijenjen počinjenju kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja,
2. to potrebno radi zaštite opće sigurnosti,
3. predmet moguće uporabiti za samoozljeđivanje, napad, bijeg, te skrivanje ili uništenje tragova kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja,
4. to određeno posebnim propisom.

Članak 60.

(1) Kad čuvanje privremeno oduzetih predmeta u prostorima policije nije moguće ili je povezano sa značajnim poteškoćama, takvi predmeti mogu se čuvati u drugom prostoru, do odluke nadležnog tijela, osim ako drukčije nije određeno drugim zakonom.

(2) Kad prestanu razlozi zbog kojih je predmet privremeno oduzet, on će se vratiti osobi od koje je privremeno oduzet, ako zakonom ili odlukom nadležnog tijela, nije drukčije određeno.

Članak 69.

(1) Policijski službenik je ovlašten provesti poligrafsko ispitivanje nakon što osobu upozna:

1. s radom poligrafa,
2. s pravom da se ne podvrgne ispitivanju,
3. da rezultat ispitivanja ne može biti uporabljen kao dokaz u postupku.

(2) Ispitivanje iz stavka 1. ovog članka može se provesti samo nakon što osoba daje pisanu suglasnost. Pisanu suglasnost za poligrafsko ispitivanje maloljetnika daje roditelj ili skrbnik. Ako su roditelj ili skrbnik mogući počinitelji kaznenog djela na štetu maloljetnika, suglasnost za poligrafsko ispitivanje daje nadležni centar za socijalnu skrb.

(3) Policijski službenik je dužan prekinuti poligrafsko ispitivanje ako osoba od koje se traže obavijesti, nakon što je dala pisanu suglasnost, izjavi da istu povlači.

Članak 74.

(1) Policijski službenik može bez pisanog naloga ući i obaviti pregled tuđeg doma i s njim povezanih prostora ako:

1. to držatelj stana ili stanar traži,
2. je to prijeko potrebno zbog poziva u pomoć,
3. je to prijeko potrebno radi otklanjanja ozbiljne opasnosti po život i zdravlje ljudi ili imovinu većeg opsega,
4. radi izvršenja naloga o dovođenju.

(2) Policijski službenik može ući i obaviti dokazne radnje u tuđem domu pod uvjetima i na način propisan posebnim zakonom.

(3) Prilikom postupanja prema ovom članku, ako na drugi način nije moguće ući u dom, policijski službenik može nasilno otvoriti dom ili za ulazak koristiti nužni prolaz kroz prostore u posjedu druge osobe. Policijski službenik će, ako u domu zatekne dijete, prema djetetu postupati posebno obzirno i prema potrebi o radnji obavijestiti nadležni centar za socijalnu skrb.

(4) Policijski službenik o radnjama iz ovog članka sastavlja pisano izvješće te izdaje potvrdu o ulasku i obavljenom pregledu.

Članak 75.

(1) Policijski službenik može obaviti pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava kad:

1. treba spriječiti bijeg počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti,
2. je potrebno otkriti tragove kaznenog djela ili druge dokaze,
3. je to potrebno radi zaštite opće sigurnosti.

(2) Pri obavljanju pregleda na odgovarajući način se primjenjuje članak 71. stavka 2. i 3. ovog Zakona.

Članak 76.

- (1) Pregled osobe obavlja osoba istoga spola. Iznimno, kad je nužan žuran pregled osobe radi oduzimanja oružja ili predmeta prikladnih za napad ili samoozljeđivanje, pregled može obaviti osoba drugog spola.
- (2) Prilikom pregleda policijski službenik može koristiti tehnička sredstva i službenog psa.
- (3) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom pri poduzimanju pregleda policijski službenik može nasilno otvoriti zatvoreno prijevozno sredstvo ili rastaviti predmet kojeg osoba nosi sa sobom, samo ako postoji neposredna opasnost za život ljudi ili imovinu. Prema potrebi pozvat će se stručna osoba koja će omogućiti pregled.

Članak 86.

Uporaba uređaja za prisilno zaustavljanje vozila dopuštena je radi sprječavanja:

1. bijega osobe koja je zatečena u kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti,
2. bijega osobe koja je lišena slobode ili za koju postoji nalog za lišenje slobode,
3. nezakonitog prelaska državne granice vozilom,
4. nedopuštenog pristupa vozilom do objekta ili prostora gdje se nalaze osobe koje policijski službenik osigurava,
5. daljnje vožnje osobi koja je prije toga bila zaustavljena i nije poštovala naredbu policijskog službenika.

Članak 93.

- (1) Uporaba vatrenog oružja nije dopuštena kad dovodi u opasnost život drugih osoba, osim ako je uporaba vatrenog oružja jedino sredstvo za obranu od napada ili otklanjanje opasnosti.
- (2) Uporaba vatrenog oružja nije dopuštena protiv djeteta ili maloljetnika, osim kad je uporaba vatrenog oružja jedini način za obranu od napada ili za otklanjanje opasnosti.
- (3) Kad su ispunjeni uvjeti za uporabu vatrenog oružja iz članka 91. ovog Zakona, pucanje u zrak radi upozorenja, kao i radi traženja pomoći, ne smatra se uporabom vatrenog oružja kao sredstva prisile u smislu ovog Zakona.

m) Zaštita policijskog službenika nakon uporabe sredstava prisile

Članak 98.

- (1) Osobni podaci policijskog službenika koji je uporabio vatreno oružje su tajni.
- (2) Ministarstvo će osigurati besplatnu pravnu pomoć policijskom službeniku protiv kojeg se poduzimaju radnje u okviru prethodnog postupka, kazneni postupak ili postupak naknade štete u vezi s obavljanjem policijskih poslova koje je po ocjeni policije obavio u skladu sa zakonom.
- (3) Ocjenu iz stavka 2. ovoga članka donosi povjerenstvo koje imenuje glavni ravnatelj za Ravnateljstvo policije i načelnik policijske uprave za policijsku upravu.
- (4) Ministarstvo će osigurati besplatnu pravnu pomoć i građaninu koji je pružio pomoć policijskom službeniku, protiv kojeg se vodi postupak iz stavka 2. ovoga članka, zbog radnje počinjene u vezi s pružanjem pomoći.
- (5) Besplatna pravna pomoć iz stavka 2. ovoga članka osigurat će se policijskom službeniku i nakon što mu je prestao radni odnos u Ministarstvu.
- (6) Kada su sredstva prisile uporabljena na način propisan zakonom, isključena je odgovornost policijskog službenika koji ih je uporabio.
- (7) Policijskom službeniku koji u obavljanju policijskog posla uporabi vatreno oružje Ministarstvo će osigurati nužnu medicinsku i psihosocijalnu pomoć.

Članak 100.

(1) U obavljanju policijskih poslova na moru i unutarnjim plovnim putovima policijski službenik je ovlašten:

1. provjeriti zastavu plovnog objekta,
2. zaustaviti plovni objekt,
3. obaviti pregled isprava plovnog objekta i osoba na njemu,
4. izvršiti pregled plovnog objekta,
5. progoniti plovni objekt,
6. uzaptiti plovni objekt,
7. sprovesti plovni objekt nadležnom tijelu.

(2) Progon plovnog objekta iz stavka 1. točke 5. ovog članka može započeti ako se plovni objekt ne zaustavi nakon upućenog poziva na zaustavljanje vidljivim svjetlosnim, zvučnim ili znakovima međunarodnog signalnog kodeksa s udaljenosti koja omogućava prijem poziva.

(3) Ako progon iz stavka 2. ovog članka nije bio prekidan, može se nastaviti i na otvorenom moru dok progonjeni plovni objekt ne uplovi u teritorijalno more druge države.

PRILOG – Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju s zainteresiranom javnošću za Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo unutarnjih poslova
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju
Datum dokumenta	12.03.2019.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo unutarnjih poslova
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrta?	-
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Nacrt je bio objavljen na portalu e-savjetovanja.gov.hr i na mrežnoj stranici Ministarstva unutarnjih poslova. Savjetovanje je bilo otvoreno 18 dana, u trajanju od 15.2. do 4.3.2019. godine. U ovom trenutku potreba izmjena i dopuna Zakona javlja se prvenstveno zbog potrebe usklađivanja Zakona s izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku koje su stupile na snagu 2017. godine te potrebe jasnijeg normiranja pojedinih ovlasti za koje se u praksi utvrdilo da postoje nejasnoće kao i unošenja novih normativnih rješenja kojima se normira policijsko postupanje i usklađuje s dostignućima na području drugih znanosti, odnosno otklanjanju pravne praznine.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Šest predstavnika zainteresirane javnosti dostavilo je 15 očitovanja.
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene	Tablica s primjedbama te obrazloženjem o prihvaćanju/neprihvaćanju nalazi se u prilogu obrasca

Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Izvešća o provedenom savjetovanju s zainteresiranom javnošću koji je objavljen na portalu e-savjetovanja.gov.hr
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba savjetovanja nije iziskivala dodatne troškove

Izvješće o provedenom savjetovanju - Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	Pravobranitelj za djecu RH	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLASTIMA	<p>Sukladno ovlasti pravobraniteljice za djecu iz članka 9. Zakona o pravobranitelju za djecu (NN 73/17), dostavljamo prijedloge i mišljenje na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima kako slijedi:</p> <p>Predlažemo da se tekst Zakona terminološki uskladi s Konvencijom o pravima djeteta, prema kojoj je dijete svaka osoba mlađa od 18 godina, te sukladno tome da se umjesto formulacije maloljetnik ili maloljetna osoba, u zakonskom tekstu koristi riječ dijete. Kako bi se izbjegli eventualni nesporazumi predlažemo da se u članku 2. definira pojam djeteta. Sadašnje određenje prema kojem se u zakonskom tekstu koristi i pojam djeteta i pojam maloljetnika (čl. 18. i čl. 38.) zbunjujući je i može dovesti do krivog tumačenja da se neka ograničenja u postupanju policijskih službenika odnose samo na određenu dobnu kategoriju djece.</p>	Primljeno na znanje	Predlagatelj smatra da je zakonska terminologija usklađena s Konvencijom o pravima djeteta. Ne postoji potreba za dodatnim definiranjem djeteta jer definicija djeteta postoji u drugim zakonskim propisima na temelju kojih policija postupa.
2	Vlaho Orepić	ZAKON O IZMJENAMA I	Zbog čega navedeni Zakon nije bio uvršten	Primljeno na znanje	Zakon o izmjenama i

		DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLAŠTIMA	u plan zakonodavnih aktivnosti u 2019. godini, osobito kada je tijekom prosinca bio objavljen obrazac prethodne procjene učinaka za Zakon, a za potrebu izmjena i dopuna ovog zakona se znalo tijekom 2018. godine. Podsjećam cijenjeni naslov na odredbe Zakona o procjeni učinaka propisa. Isto tako se nadam da ovaj Zakon neće ići u hitnu proceduru, jer nema niti jedan opravdani razlog da bude donesen po hitnoj proceduri. Isto tako ne razumijem zbog čega se skraćuje roke e savjetovanja kad je nekoliko puta ponovljeno minimalno 30 dana.		dopunama Zakona o policijskim poslovima i ovlaštima neće biti upućen u hitnu proceduru donošenja. Prilikom izrade Prijedloga Zakona poštivane su odredbe članka 16. Zakona o procjeni učinaka propisa („Narodne novine“, br. 44/17), odnosno o donošenju zakona izvan Plana zakonodavnih aktivnosti.
3	Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLAŠTIMA	Poštovani/e, Pravobraniteljica predlaže uvođenje odredbi koje će omogućiti: <ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje posebnih policijskih odjela s mješovitim (muško-ženskim) stručnim i visoko educiranim policijskim kadrom koji će se na rodno-senzibilan način baviti isključivo seksualnim i rodno uvjetovanim nasiljem prema ženama i obiteljskim nasiljem; • Uvođenje sustavne, redovite i kontinuirane izobrazbe policijskih službenika/ca o rodnoj i spolnoj ravnopravnosti, nasilju prema ženama i u obitelji, s posebnim naglaskom na međunarodne standarde progona počinitelja/ice nasilja, direktive, deklaracije, 	Primljeno na znanje	Navedeni prijedlozi odnose se na materiju koju ne uređuje ovaj Zakon.

			<p>preporuke i konvencije vezane uz sprječavanje nasilja prema ženama, posebno Istanbulske Konvencije, i njihovu primjenjivost u domaćem zakonodavstvu.</p> <p>Naime, čl. 15. Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji je određeno usavršavanje stručnih osoba te je propisano:</p> <p>1. Stranke će osigurati ili osnažiti primjereno usavršavanje odgovarajućih stručnih osoba koje rade sa žrtvama ili počiniteljima svih djela nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije, o sprečavanju i otkrivanju takvog nasilja, ravnopravnosti žena i muškaraca, potrebama i pravima žrtava, kao i o načinima sprečavanja sekundarne viktimizacije.</p> <p>2. Stranke će poticati da usavršavanje iz stavka 1. uključuje usavršavanje o koordiniranoj međuresornoj suradnji kako bi se omogućilo sveobuhvatno i odgovarajuće postupanje s predstavkama u slučajevima nasilja obuhvaćenih područjem primjene ove Konvencije.</p> <p>Pored navedenog predlaže se uvođenje i slijedeće odredbe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje mjera koje će uspostaviti provedbu rodno-senzibilnog tretmana žrtava i zaštite žrtava 	
--	--	--	---	--

			<p>od viktimizacije i odmazde;</p> <p>Naime, u točkama 17. i 18. Direktive 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela kao specifične kategorije žrtava i ranjivih skupina izdvajaju se žrtve obiteljskog nasilja.</p> <p>Točka 17. navedene Direktive glasi: Nasilje usmjereno protiv osobe zbog njezinog spola, spolnog identiteta ili spolnog izražavanja ili koje nerazmjerno više pogađa osobe određenog spola smatra se rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može imati za posljedicu tjelesnu, spolnu, emocionalnu ili psihičku štetu ili ekonomski gubitak za žrtvu. Rodno uvjetovano nasilje smatra se oblikom diskriminacije i povredom temeljnih sloboda žrtve te uključuje nasilje u bliskim odnosima, spolno nasilje (uključujući silovanje, spolno zlostavljanje i uznemiravanje), trgovanje ljudima, ropstvo te različite oblike štetnih postupanja, poput prisilnih brakova, sakaćenja ženskih spolnih organa i takozvanih „zločina iz časti”. Žene koje su žrtve rodno uvjetovanog nasilja i njihova djeca često</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>trebaju posebnu potporu i zaštitu zbog velikog rizika sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i odmazde povezanih s takvim nasiljem.</p> <p>Točka 18. navedene Direktive glasi: Kada se nasilje dogodi u bliskom odnosu, nasilje provodi osoba koja je trenutačni ili bivši bračni drug ili partner ili drugi član obitelji žrtve, bez obzira na to dijeli li počinitelj ili je dijelio isto kućanstvo sa žrtvom. Takvo nasilje moglo bi obuhvaćati tjelesno, spolno, psihičko ili ekonomsko nasilje i moglo bi imati za posljedicu tjelesnu, umnu ili emocionalnu štetu ili ekonomski gubitak. Nasilje u bliskim odnosima ozbiljan je i često skriven društveni problem koji bi mogao uzrokovati sustavnu psihičku i fizičku traumu s teškim posljedicama jer je počinitelj osoba u koju bi žrtva trebala moći imati povjerenje. Žrtve nasilja u bliskim odnosima mogu stoga imati potrebu za posebnim zaštitnim mjerama. Žene su ovom vrstom nasilja pogođene nerazmjerno više, a situacija može biti još gora ako je žena o počinitelju ovisna ekonomski, društveno ili u pogledu svojeg prava na boravak.</p> <p>Također, treba imati u vidu i točku 53. Direktive 2012/29/EU</p>	
--	--	--	---	--

			<p>koja se odnosi na mjere zaštite žrtava od viktimizacije i odmazde.</p> <p>Pored usklađivanja s odredbama navedene Direktive 2012/29/EU, Pravobraniteljica ukazuje i na odredbe Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) koju je Republika Hrvatska potpisala 22. siječnja 2013. godine, a Hrvatski sabor je 13. travnja 2018. izglasao Zakon o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Navedeni Zakon je stupio na snagu 1. listopada 2018. godine.</p> <p>Naime Istanbulska konvencija sadrži niz odredaba vezanih uz zaštitu prava žrtava (poglavlje VI. Konvencije odnosi se na istrage, kazneni progon, postupovno pravo i zaštitne mjere). Stoga bi i relevantni propisi, uključujući i Zakon o policijskim poslovima i ovlastima, trebali biti u potpunosti usklađeni sa Konvencijom, posebice sa slijedećim odredbama Konvencije: čl. 50. (Trenutni odgovor, sprečavanje i zaštita), čl.51. (Procjena opasnosti i upravljanje rizikom), čl. 52. (Hitni nalozi za udaljavanje), čl.53. (Nalozi o zabrani pristupa ili nalozi o zaštiti), čl.56. (Mjere zaštite).</p>	
--	--	--	---	--

			Slijedom navedenog, Pravobraniteljica predlaže da se prilikom izrade izmjena i dopuna razmotri usklađenost važećeg Zakona o policijskim poslovima i ovlastima sa relevantnim odredbama Konvencije.		
4	Tomislav Milković	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLASTIMA	S obzirom da je ovaj zakon polazište koje regulira i izvorno propisuje većinu temeljnih policijskih ovlasti i policijskih poslova, a provoditelji istih po prirodi posla i broju službenika najvećim dijelom su policijski službenici srednje stručne sprema SSS, stoga bi valjalo da ove izmjene idu u smjeru poboljšanja i što učinkovitije primjene policijskih ovlasti od strane onih koji će to u praksi i na samom "terenu" doista najviše i činiti, a sve na dobrobit i povećanu zaštitu samih građana. Također policijske ovlasti moraju biti što jasnije i preciznije sistematizirane kako bi bile što provodljivije, kako bi policijski službenici nedvosmisleno i pravilno mogli tumačiti zakonske odredbe poput npr. situacije uporabe sredstava prisile, tjelesne snage, uporabe vatrenog oružja itd, te temeljem toga promptno reagirati i znati postupati na adekvatan način u raznim kriznim situacijama posebice u onima koje predstavljaju nužno	Primljeno na znanje	Prijedlozi se odnose na materiju koja se normira Pravilnikom o načinu postupanja policijskih službenika kao i na pitanja koja se odnose na sadržaj edukacije dok se dio primjedbi odnosi na materiju koju ne normira ovaj Zakon.

			<p>teži zahvat u slobode i prava građana i njihovu imovinu. Pritom treba imati u vidu činjenicu pojavnosti i obvezu stalnog prilagođavanja i prepoznavanja negativnih događaja, trendova i novonastalih sigurnosnih izazova i ugroza o kojima će na kraju prijedloga teksta biti više riječi propisujući i neke nove ovlasti kao odgovor na iste.</p> <p>Slijedom toga daje se sljedeći kratki prijedlog izmjena i dopuna: u čl. 13., dodati potpuno novu policijsku ovlast:</p> <p>Utvrđivanje prisutnosti alkohola ili psihoaktivnih tvari, i propisati sljedeće..., Radi utvrđivanja prisutnosti alkohola ili psihoaktivnih tvari u organizmu, policijski službenik može osobu za koju postoji osnova sumnje da je počinitelj kaznenog djela ili prekršaja ili sudionik u takvom događaju da podvrgne ispitivanju pomoću odgovarajućih mjernih uređaja (alkometari, testeri za utvrđivanje prisutnosti droga itd.). Navedena osoba je dužna bez odlaganja da postupi po usmenom nalogu policijskog službenika i omogući provođenje ispitivanja pomoću odgovarajućih mjernih uređaja iz stavka 1. ovog člana. Ukoliko se iz očigledno opravdanih razloga ne može izvršiti ispitivanje</p>	
--	--	--	---	--

			<p>propisano u stavku 1. ovog članka, policijski službenik može osobu da dovede radi stručnog pregleda u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu. Počinitelj kaznenog djela ili prekršaja odnosno sudionik događaja dužan je da se podvrgne takvom pregledu.</p> <p>Počinitelj kaznenog djela ili prekršaja odnosno sudionik događaja koji nakon izvršenog ispitivanja pomoću odgovarajućih sredstava iz stavka 1. ovog članka, osporava dobijene rezultate, može zahtijevati da se izvrši analiza krvi i urina u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi, o vlastitom trošku.</p> <p>Zahtjev se podnosi u pisanoj formi, na samom mjestu događaja, u zapisnik u kojemu su utvrđeni rezultati ispitivanja. Ako je utvrđivanjem provedenim prema odredbama ovog članka utvrđeno da je pod utjecajem alkohola ili psihoaktivnih tvari, troškove utvrđivanja snosi počinitelj kaznenog djela ili prekršaja odnosno sudionik događaja.</p> <p>Policijska ovlast: Pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava Članak 75., izmjeniti i dodati sljedeće: (1) Policijski službenik ovlašten je obaviti pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava: 1. kad postoje osnove sumnje da je osoba počinitelj kaznenog</p>	
--	--	--	--	--

			<p>djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja za koji se može izreći kazna zatvora ili prekršaja s elementima nasilja ili da je osoba za kojom se traga,</p> <p>2. kad treba spriječiti bijeg počinitelja kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaja za koji se može izreći kazna zatvora ili prekršaja s elementima nasilja ili da je osoba za kojom se traga,</p> <p>3. kad je potrebno otkriti tragove kaznenog djela ili Prekršaja..</p> <p>4. radi pronalaska predmeta podobnih za napad ili samoozljeđivanje,</p> <p>...</p> <p>u Članaku 76., također dodati stavke:</p> <p>....</p> <p>(3) Pregledom prometnog sredstva u smislu čl. 75. stavka 1., smatra se pregled svih otvorenih i zatvorenih prostora prometnog sredstva i predmeta koji se u njemu prevoze.</p> <p>(4) Pregled predmeta koje osoba nosi sa sobom obuhvaća pregled predmeta koji su kod osobe ili u njezinoj neposrednoj blizini ili predmeta osobe po čijem se nalogu u njegovoj pratnji oni prevoze.</p> <p>u članku 81. Uporaba sredstava prisile, dodati novu vrstu Uporaba električnih paralizatora, dodati novi Članak i propisati sljedeće:</p> <p>(1) Policijski službenik</p>	
--	--	--	--	--

			<p>je ovlašten uporabiti električni paralizator radi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. odbijanja napada na sebe ili drugu osobu, 2. savladavanja aktivnog otpora osobe prilikom zakonite primjene policijskih ovlasti, <p>Pod uporabom električnih paralizatora u smislu ovog zakona, smatra se upotreba službenih električnih paralizatora i dr. električnih sredstava, poput električne palice i dr.),, također u članku 81., posebna oružja i eksplozivna sredstva spojiti pod jednu točku zbog prirode stvari, tako da u ukupnosti opet bude taksativno nabrojeno 13 sredstava prisile.</p> <p>članak 82., dopuniti sljedećim izmjenama i dopunama na kraju stavka:</p> <p>(1) Sredstva prisile smiju biti uporabljena u slučajevima propisanim ovim Zakonom radi zaštite života ljudi, svladavanja otpora, sprječavanja bijega, odbijanja napada i otklanjanja opasnosti za život ljudi i imovine ako je vjerojatno da se mjerama upozorenja i naredbi neće postići cilj,...odnosno ako se na drugačiji način ne može izvršiti službena zadaća prilikom provođenja policijskih ovlasti iz ovog ili drugih zakona.</p> <p>u članku 83., dodati stavak 2:</p> <p>....</p> <p>(2) Policijski službenik će nastojati uporabiti</p>	
--	--	--	--	--

			<p>sredstva prisile postupno, od najblažeg do najtežeg.</p> <p>a) Uporaba tjelesne snage, raspršivača s nadražujućom tvari i palice</p> <p>Članak 84., dopuniti sljedećim stavcima:</p> <p>....</p> <p>5. spriječavanja otpora osobe prilikom odbijanja postupanja po naredbi policijskog službenika izdanoj radi obavljanja neodgodivih policijskih poslova ili primjene policijskih ovlasti ili u poslovima hitnog pružanja pomoći na zahtjev nadležnih državnih i javnih tijela.</p> <p>(2) Upotrebom tjelesne snage, u smislu ovog zakona, smatra se uporaba različitih zahvata borilačkih vještina policijske samoobrane u vidu obrane ili napada na tijelo druge osobe kojima se ista prisiljava na poslušnost kada su za to ispunjeni zakonom propisani uvjeti.</p> <p>(3) Otporom se smatra svako suprotstavljanje ili nepostupanje po upozorenju ili naredbi policijskog službenika izdanoj radi obavljanja policijskih poslova ili primjene policijskih ovlasti.</p> <p>Otporom se smatra i pokušaj bijega.</p> <p>Otpor može biti aktivan i pasivan.</p> <p>(4) Aktivan otpor postoji kad osoba pruža otpor uporabom oružja, oruđa, drugih predmeta ili tjelesnom snagom i na taj način onemogućava policijskog službenika</p>	
--	--	--	---	--

			<p>u obavljanju policijskog posla. Aktivnim otporom smatra se i poticanje na otpor.</p> <p>(5) Pasivan otpor postoji kad osoba ne postupi po upozorenju ili naredbi stavivši se u takav položaj kojim onemogućava izvršenje policijskog posla (legne, klekne, uhvati se za osobu ili neki predmet i sl.).</p> <p>c) Uporaba uređaja za prisilno zaustavljanje motornog vozila Članak 86., dopuniti sljedećim stavkom: 6. bijega osobe za koju postoje osnove sumnje da je počinila prekršaj za koji se može izreći kazna zatvora ili prekršaj s elementima nasilja ili da je izazvala prometnu nesreću.</p> <p>h) Uporaba vatrenog oružja prema osobama Članak 91., dopuniti sljedećim izmjenama i dopunama stavaka: Policijski službenik je ovlašten uporabiti vatreno oružje: 1. u nužnoj obrani kad odbija od sebe ili drugoga istodobni ili izravno predstojeći protupravni napad, Protupravni napad kojim se ugrožava život policijskog službenika ili život druge osobe u smislu stavka 1. toč. 1. ovog članka smatra se napad vatrenim oružjem, imitacijom vatrenog oružja, opasnim oruđem ili napad drugim predmetom odnosno napad na neki drugi</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>opasan način kojim se može izravno ugroziti život policijskog službenika ili život druge osobe,</p> <p>2. u krajnjoj nuždi ako bez uporabe vatrenog oružja ne može otkloniti istodobnu ili izravno predstojeću neskrivljenu opasnost za vlastiti ili život druge osobe, koja se na drugi način nije mogla otkloniti, Napadom vatrenim oružjem na policijskog službenika u smislu stavka 1. toč. 2. ovog članka smatra se i samo potezanje vatrenog oružja ili pokušaj da se ono potegne. Potezanjem vatrenog oružja smatra se pokret vatrenim oružjem radi njegovog donošenja ili stavljanja u položaj za uporabu, a pokušajem potezanja smatra se pokret učinjen prema vatrenom oružju.</p> <p>3. ako na drugi način ne može uhititi osobu zatečenu u kaznenom djelu za koje se može izreći kazna zatvora od najmanje pet (5) godina ili osobu za kojom je raspisana potraga zbog počinjenja takvog kaznenog djela,</p> <p>i na kraju vezano za uporabu vatrenog oružja, prepoznavajući negativne trendove i novo nastale sigurnosne ugroze primjerice u vidu "vozila koja služe kao predmet napada" bilo da su objekti napada mase ljudi na javnim događanjima ili objekti pod sigurnosnom</p>	
--	--	--	---	--

			<p>zaštitom ili objekti kritične infrastrukture, a sve u cilju prilagođavanja istima i pronalaženja adekvatnog sigurnosnog odgovora predlaže se potpuno nova precizirana ovlast:</p> <p>Uporaba vatrenog oružja prema vozilima u pokretu: Policijski službenik ne smije uporabiti vatreno oružje prema vozilu u pokretu, osim u slučaju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ako se to vozilo koristi sa ciljem ugrožavanja života ili sigurnosti policijskog službenika ili druge osobe, 2. ako se iz tog vozila upotrebljuje vatreno oružje sa ciljem ugrožavanja života ili sigurnosti policijskog službenika ili druge osobe, 3. ako se to vozilo koristi ili postoje osnove sumnje da će se neposredno koristiti kao predmet za napad na štichene objekte sukladno nadležnoj Uredbi o određivanju štichenih osoba, objekata i prostora te provođenju njihove zaštite i osiguranja. 4. ako se to vozilo koristi ili postoje osnove sumnje da će se neposredno koristiti kao predmet za napad na objekte Nacionalne ili Europske kritične infrastrukture sukladno nadležnom Zakonu o kritičnim infrastrukturama. 		
5	Ured pučke pravobraniteljice	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O	S obzirom da građani pritužbama pučkoj pravobraniteljici ukazuju na poteškoće	Nije prihvaćen	Policija zaprima kaznene prijave za kaznena djela za koja se progon

		<p>POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLAŠTIMA</p>	<p>prilikom podnošenja kaznenih prijava policiji, smatramo da izmjenama ZOP-a treba biti obuhvaćen i članak 62. stavak 3. Naime, građani se pritužuju da policijski službenici ne žele zaprimiti prijavu zbog ocjene da se ne radi o djelima za koje se progona po službenoj dužnosti ili čak i da se uopće ne radi o kaznenom djelu. Opravdanje za to policija nalazi u spomenutom članku ZPPO-a, prema kojem je policijski službenik dužan zaprimiti prijavu o kaznenom djelu ali samo za ono koje se progona po službenoj dužnosti. U suprotnom, upozorit će podnositelja kako podnošenje prijave nije opravdano, a na izričit zahtjev podnositelja, ipak će uzeti prijavu na zapisnik. S druge, pak, strane članak 205. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku (ZKP) propisuje da se kaznena prijava podnosi nadležnom državnom odvjetniku, a ako je podnesena policiji (stavak 4. istog članka), ona će prijavu primiti i odmah dostaviti nadležnom državnom odvjetniku. Potom, sukladno članku 206. stavak 1. toč. 1. ZKP-a, nakon ispitivanja prijave i provjere u Informacijskom sustavu Državnog odvjetništva, državni odvjetnik će odbaciti prijavu obrazloženim rješenjem ako iz same</p>	<p>poduzima po službenoj dužnosti i prijedlogu. Navedena odredba slijedi koncepciju progona kaznenih djela koja dolazi iz područja kaznenog prava. Progon kaznenih djela po privatnoj tužbi poduzima privatni tužitelj. Policija u vezi tih kaznenih djela poduzima radnje propisane člankom 63. Zakona. Ovlašti i obveze policije propisane člankom 62. – 65. nisu u suprotnosti za odredbama članaka 205. i 206. Zakona o kaznenom postupku. Neadekvatno postupanje policijskih službenika normirano je Zakonom o policiji kao povreda službene dužnosti.</p>
--	--	--	--	---

			<p>prijave proistječe da prijavljeno djelo nije ono koje se progona po službenoj dužnosti. Smatramo da je navedena odredba ZPPO-a kojom se policijskom službeniku daje uloga vrednovanja opravdanosti podnošenja kaznene prijave te mogućnost ocjenjivanja radi li se o kaznenom djelu koje se progona po službenoj dužnosti, u kontradikciji s ulogom koju glede podnošenja kaznene prijave ZKP dodjeljuje državnom odvjetniku. Proizlazi da se policijskom službeniku daje mogućnost da preudicira državnoodvjetničku odluku o osnovanosti ili neosnovanosti kaznene prijave za djelo koje se progona po službenoj dužnosti. Problematično je i što policijski službenik uzima prijavu tek na „izričit zahtjev“ podnositelja, što građaninu i nadalje ne garantira da će u policiji moći prijaviti kazneno djelo, jer se ne zna koji zapravo intenzitet „izričitosti“ treba postojati da bi prijava bila zaprimljena. Isto tako, postavlja se pitanje odgovornosti za policijskog službenika koji je namjerno ili nenamjerno ocijenio da nije počinjeno djelo koje se progona po službenoj dužnosti, ili koji je smatrao da zahtjev podnositelja nije bio dovoljno "izričit", pa stoga ni nije uzeo prijavu na</p>	
--	--	--	--	--

			<p>zapisnik.</p> <p>Ističemo da su kontinuirane pritužbe građana pučkoj pravobraniteljici glede različitog tretmana kod zaprimanja kaznenih prijava, odnosno, građani se pritužuju da ono što nisu mogli kazneno prijaviti u policiji uredno su prijavili u nadležnom državnom odvjetništvu.</p> <p>Stoga, smatramo neophodnim da se izmjenama i dopunama ZPPO-a predvidi brisanje stavka 3. članka 62. ZPPO-a, ili da se navedena odredba izmjeni na način da bude suglasna s odredbama članka 205. stavak 4. i članka 206. stavak 1. toč. 1. ZKP-a.</p>		
6	SINDIKAT POLICIJE HRVATSKE	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLASTIMA, Članak 3.	<p>- pozdravljamo mogućnost objave snimke radi zaštite digniteta policijskih službenika u postupanju, jer se sami ne mogu braniti (na način da izlaze u javnost) od neosnovanih optužbi za nepravilno postupanje, a objava snimke je najbolji način da se to riješi (naravno, uz kvalitetni popratni odgovor MUP-a);</p> <p>- naravno da to povlači i objavu grešaka, ali i dalje mislimo da su koristi ove odredbe veće od štete;</p> <p>- pozdravljamo obavezu zaštite osobnih podataka policijskih službenika (ako znamo da je prema mišljenju AZOP-a osobni podatak i lice);</p>	Primljeno na znanje	: Ovom odredbom uređuje se odnos prema snimkama nastalim tijekom policijskog postupanja, uvažavajući zaštitu prava građana kao i zaštitu osobnih podataka kao i zaštitu policijskih službenika.

7	SINDIKAT POLICIJE HRVATSKE	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLASTIMA, Članak 4.	S jedne strane pozdravljamo ovu odredbu, jer za policijski posao često nije bitno kakvo formalno obrazovanje ima policijski službenik, nego koliko ima iskustva i koje poslove obavlja, a to osobno zvanje policijski narednik dostatno jamči (u pravilu ima 12 godina službe ili završeni stručni studij). S druge strane, to pokazuje deficit najstarijih i najiskusnijih policijskih službenika te onih s visokom stručnom spremom u organizacijskim jedinicama koje obavljaju policijske poslove i primjenjuju policijske ovlasti, pa i najsloženija kriminalistička istraživanja i najsloženije pojedine radnje (a ispitivanje osumnjičenika to svakako jest) trenutno često nema tko obavljati. Isto tako, to dovoljno govori o kvaliteti tih „starih“ i VSS policijskih službenika koje imamo na tim radnim mjestima, a i o općem smjeru u kojem MUP to rješava (umjesto popunjavanja i kvalitetnijeg obrazovanja operativnog kadra, norme se spuštaju, tako da će niži i slabije plaćeni policijski službenici obavljati složenije poslove - tim tempom ćemo doći do toga da će i za vođu ophodnje (ako opstane) trebati viša škola...).	Primljeno na znanje	Odredba omogućuje da policijski istražitelji za pojedine dokazne radnje budu i policijski službenici koji imaju dugogodišnje iskustvo te u konkretnim slučajevima i provode kriminalistička istraživanja.
8	SINDIKAT	ZAKON O	U načelu, ovaj stavak	Primljeno na	Hitna postupanja

	POLICIJE HRVATSKE	IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLAŠTIMA, Članak 6.	je malo dorađen i tu nema nikakvih zamjerki. Međutim, zamjerka leži u st. 3. koji govori da će tu ovlast iznimno primijeniti i drugi policijski službenik (...), što nas u praksi dovodi to toga da to „iznimno“ postaje „u pravilu“, a da st. 1. dolazi u obzir samo kod najtežih događaja s maloljetnicima (dovoljno je reći da krim istraživanje maloljetnika za prekršaj nasilja u obitelji provode policijski službenici temeljne policije). Gore navedeno nije prigovor na ovaj članak, nego čisti prikaz besmisla tih odredbi i fraza „iznimno“, „osim ako“ i sl.	znanje	su ona postupanja koja ne trpe odgodu i nužna su za uspješnost obavljanja policijskih poslova te se dopuštaju samo iznimno svakom policijskom službeniku.
9	Pravobranitelj za djecu RH	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLAŠTIMA, Članak 6.	<p>Predlažemo da se Zakonom jasno definiraju iznimke kad policijske ovlasti prema djetetu može primjenjivati policijski službenik koji nije posebno osposobljen za postupanje prema djetetu. To bi trebalo biti samo u slučajevima koji ne trpe odgodu, a o razlozima takvog postupanja policijski službenik mora sastaviti posebno izvješće.</p> <p>Da se jasno definira kako se policijska ovlast prema djetetu može poduzimati samo u prisutnosti osoba koje skrbe o djetetu (roditelji, skrbnik, udomitelj, stručna osoba ustanove kojoj je dijete povjereno na čuvanje i</p>	Primljeno na znanje	Hitna postupanja su ona koja su neodgovorna i kao takva zahtijevaju žurno postupanje te ih nije moguće unaprijed taksativno nabrojati. Zakon u svojim odredbama precizno navodi kad se pojedina ovlast poduzima u nazočnosti roditelja, a kad drugih odgovornih osoba (staratelj, odgajatelj, ovlaštena osoba centra za socijalni rada, pedagog). O svakoj radnji policijski službenik piše izvješće pa tako i o postupanju prema djeci i maloljetnim osobama.

			<p>odgoj) ili osobe od djetetovog povjerenja. Ukoliko se ne može osigurati dolazak te osobe (ne može doći ili odbije doći) onda se mora osigurati prisutnost stručne osobe tijela socijalne skrbi. Sadašnje zakonsko određenje koje primjenu policijske ovlasti prema djetetu uvjetuje samo prisustvom roditelja ili skrbnika ne pokriva životne situacije u kojima o djetetu ne skrbe roditelji jer im je oduzeto pravo na stanovanje s djetetom ili je dijete mjerama nadležnih tijela izdvojeno iz obitelji i povjereno na svakodnevnu skrb drugoj osobi ili ustanovi. Stoga predlažemo da se ova odredba dopuni na način kako je to riješeno u čl. 38. st.1. (u nazočnosti roditelja, skrbnika, osobe kojoj je dijete povjereno na čuvanje i odgoj, udomitelja, stručne osobe ustanove kojoj je dijete povjereno na čuvanje i odgoj ili stručne osobe tijela socijalne skrbi, u djetetovom domu ili ustanovi u kojoj je dijete smješteno).</p> <p>U slučajevima kad su te osobe sumnjive kao počinitelji kaznenog ili prekršajnog djela na štetu djeteta obavezno se mora osigurati prisutnost stručne osobe centra za socijalnu skrb te se ne smije dozvoliti iznimka koja je propisana u st. 5 „osim ako to zbog okolnosti slučaja nije</p>	
--	--	--	---	--

			<p> moguće“, budući da ova iznimka otvara mogućnost poduzimanja ovlasti prema djetetu bez prisutnosti odraslih osoba koje bi trebale štiti interes djeteta. Stoga predlažemo da se u tom pogledu izmijeni čl. 18. </p> <p> Obrazloženje: Poduzimanje policijskih ovlasti stresno je iskustvo za djecu, prema kojoj se poduzimaju. Stoga je nužno osigurati da te policijske ovlasti provode posebno educirani i osposobljeni policijski službenici. Samo iznimno, u slučajevima koji ne trpe odgodu, te ovlasti mogu poduzimati i drugi policijski službenici, koji u tom slučaju, o razlozima i opravdanosti postupanja, moraju sastaviti posebno izvješće iz kojeg će biti vidljivi razlozi zbog kojih je postupanje bilo nužno. Prisutnost roditelja ili skrbnika, odnosno osobe kojoj je dijete povjereno na čuvanje i odgoj, na dijete djeluje umirujuće budući da se ono u njihovoj prisutnosti osjeća zaštićeno, a odrasloj osobi pruža se mogućnost zaštititi dijete od neprimjerenog postupanja policijskih službenika. Ukoliko roditelj ili druga osoba čija se prisutnost traži za primjenu policijskih ovlasti prema djetetu ne želi ili nije u mogućnosti prisustvovati </p>	
--	--	--	---	--

			<p>poduzimanju policijskih ovlasti, nužno je osigurati prisutnost stručne osobe tijela socijalne skrbi kako bi dijete tijekom postupka bilo adekvatno zaštićeno. Pri tom se ne smiju dozvoliti iznimke koje su sadašnjim zakonskim izričajem „osim ako to zbog okolnosti slučaja nije moguće“ predviđene, budući da one otvaraju put postupanju policijskih službenika prema djeci bez prisutnosti osoba koje bi djecu mogle zaštititi.</p>		
10	Ured pučke pravobraniteljice	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLASTIMA, Članak 6.	<p>Vezano za članak 6. Nacrta prijedloga predlažemo da se u članku 18. ZPPO-a nakon stavka 1. doda stavak 2. koji bi glasio: 2) Policijsku ovlast prema osobama s duševnim smetnjama primjenjuje posebno osposobljen policijski službenik, pri čemu je dužan voditi računa o zaštiti života, zdravlja i sigurnosti osobe s duševnim smetnjama, kao i o zaštiti njegove privatnosti“.</p> <p>Potreba specijalizacije policijskih službenika je u skladu s Odlukom ESLJP Shchiborshch i Kuzmina protiv Rusije (2014.), u kojoj se navodi da policija treba proći obuku temeljem koje bi se osiguralo odgovarajuće postupanje prema osobama s duševnim smetnjama.</p> <p>U godišnjem izvješću pučke pravobraniteljice za 2017. godini navodi se slučaj osobe s duševnim smetnjama</p>	Nije prihvaćen	<p>Policijski službenici dužni su uvijek postupati imajući u vidu razmjer između ovlasti i svrhe obavljanja policijskog posla na način da u najmanjoj mjeri zadiru u slobode i prava čovjeka, a pri tome postižu svrhu obavljanja policijskih poslova (članak 5) .</p> <p>Nadalje su u obvezi poštovati dostojanstvo, ugled i čast svake osobe, kao i druga temeljna prava i slobode čovjeka. Posebno obzirno policijski službenik postupaju prema djeci, maloljetnim, starim i nemoćnim osobama, osobama s invaliditetom i prema žrtvi kaznenog djela i prekršaja. Osobama s invaliditetom se prilikom postupanja osigurava potrebna</p>

		<p>koja se počela samoozljeđivati nakon uporabe sredstava prisile od strane službenika temeljne policije. Pučka pravobraniteljica je zatražila ulaganje većeg stupnja obzirnosti prema ovoj ranjivoj skupini te predložila MUP-u uvođenje osposobljavanja policijskih službenika specijaliziranih za postupanje prema osobama s duševnim smetnjama.</p> <p>Potreba specijaliziranih policijskih službenika se navodi i u radu „Postupanje policijskih službenika prema osobama s duševnim smetnjama“, od Dr. sc. Damir Juras, Leon Tauber i Marko Srdarević, objavljeno u Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, god. 51, 4/2014., str. 861.- 878. Rad ukazuje i na neke dvojbe oko postupanja policijskih službenika prema osobama s duševnim smetnjama u slučajevima kad ih zbog njihove opasnosti po svoje zdravlje i život odnosno opasnosti za život i zdravlje osoba iz njihove okoline treba privesti u najbližu psihijatrijsku ustanovu. Autori teksta navode da „policijски službenici nemaju uvijek stručnog znanja, kao ni vremena, za utvrđivanje je li osoba u kriznoj situaciji prema kojoj treba intervenirati zapravo osoba s duševnim smetnjama, pa stoga u</p>	<p>prilagodba i odgovarajuća podrška, uzimajući u obzir specifičnosti svakog pojedinog oštećenja (tjelesno, senzoričko, intelektualno i mentalno).</p>
--	--	--	--

			<p>takvim situacijama primjenjuju uobičajene taktike policijskog postupanja. To ponekad može biti i sporno, s obzirom na to da je reakcija osoba s duševnim smetnjama specifična i takve osobe ne ravnaju se uvijek uobičajenom i očekivanom logikom, a nazočnost policije u odorama može ih dodatno iritirati i izazvati nepredvidive posljedice. Nadalje u radu se navodi da „ne bi bilo suvišno razmotriti ideju da se po policijskim upravama specijalizira nekoliko policijskih službenika za postupanje s osobama koje imaju duševne smetnje“.</p> <p>Ako se u čl. 18. nakon stavka 1. doda stavak 2. onda postojeći stavci 2., 3., 4., 5. trebaju se promijeniti u 3., 4., 5., i 6.</p>		
11	SINDIKAT POLICIJE HRVATSKE	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLAŠTIMA, Članak 10.	Pozdravljamo smanjenje kazne potrebne za provedbu ovih radnji, ali nas zanima objašnjenje, tj. na koja kaznena djela se cilja.	Primljeno na znanje	Izmjena zakona je izvršena na temelju usklađenja s odredbama Zakona o kaznenom postupku po kojima se za kaznena djela iznad pet godina zatvora može provoditi istraga te se smatraju teškim kaznenim djelima.
12	Pravobranitelj za djecu RH	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLAŠTIMA, Članak 12.	Predlažemo da se u čl. 38. u stavku 2. jasno definira da se u slučaju kad postoji sumnja da je neka od osoba čija prisutnost je obavezna prilikom prikupljanja obavijesti od djeteta počinitelj kaznenog ili prekršajnog djela na	Primljeno na znanje	Prikupljanje obavijesti od djeteta poduzima se prvenstveno u nazočnosti roditelja, dok je prisutnost ostalih osoba supsidijarne prirode. Pri prikupljanju obavijesti od

			<p>štetu djeteta, obavezno osigura prisutnost stručne osobe centra za socijalnu skrb.</p> <p>Također smo mišljenja da se prikupljanje obavijesti od djeteta u školskim prostorima u prisutnosti ravnatelja škole, pedagoga ili psihologa, u situacijama kad osoba čiju prisutnost zakon propisuje pri ispitivanju djeteta ne može ili ne želi doći, može dozvoliti samo kad interesi djeteta i zaposlenika škole nisu u suprotnosti (primjerice počinjenje imovinske štete u školi, kazneno djelo na štetu odraslog zaposlenika škole i sl.), što se mora utvrditi iz okolnosti slučaja.</p>		<p>djeteta vodi se računa o tome da se one ne prikupljaju u nazočnosti osobe prema kojoj je djelo počinjeno ili su njihovi interesi u sukobu. Navedena materija će se dodatno normirati i Pravilnikom o načinu postupanju policijskih službenika.</p>
13	SINDIKAT POLICIJE HRVATSKE	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLAŠTIMA, Članak 22.	<p>Jasan nam je cilj ove odredbe, ali smatramo da je nejasno napisano. Naime, iz navedene odredbe može se zaključiti da se može uporabiti bilo koje sredstvo prisile ili drugo sredstvo prema dronu, što bi uvjetno značilo i uporabu vatrenog oružja. Naime, u slučaju uporabe drona u nekom izazivanju opasnosti mogli bi pitati policajce na osiguranju zašto nisu uporabili ta nedefinirana sredstva (npr. vatreno oružje koje imaju na zaduženju), te bi se na taj način tražila njihova odgovornost.</p>	Nije prihvaćen	<p>Članak predstavlja pravni temelj za uporabu sredstava prisile u odnosu na predmete koje je moguće koristiti za počinjenje pojedinih kažnjivih radnji ili za ugrožavanje sigurnosti te je jasno i precizno napisan, a dodatno će se razraditi kroz odredbe Pravilnika o načinu postupanja policijskih službenika.</p>
14	SINDIKAT POLICIJE HRVATSKE	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O	<p>Nismo suglasni s člankom 24. predloženih Izmjena i dopuna Zakona o</p>	Primljeno na znanje	<p>Ministarstvo policijskom službeniku osigurava pravnu</p>

		POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLAŠTIMA, Članak 24.	<p>policijskim poslovima i ovlaštima. U predloženom tekstu članka 98. b potrebno je propisati nemogućnost kaznenog postupka, parničnog postupka ili postupka naknade štete u koliko je policijski službenik po ocjeni policije zakonito upotrijebio sredstva prisile. Pored toga ukoliko prilikom zakonite uporabe sredstava prisile nastane eventualna šteta, ista bi se trebala namiriti iz sredstava proračuna Ministarstva unutarnjih poslova, odnosno Državnog proračuna. Ako je MUP opravdao policijskog službenika i ocijenio da je zakonito i opravdano primijenio policijsku ovlašt, eventualna tužba bi trebala ići prema MUP-u, a ne prema tom policijskom službeniku.</p>		<p>pomoć kad se protiv njega poduzimaju radnje u okviru prethodnog postupka, kaznenog postupka ili postupka naknade štete u vezi s obavljanjem policijskih poslova, ako je po ocjeni policije navedene poslove obavio u skladu sa zakonom. Pitanje isključenja kaznene odgovornosti kao i naknade štete koja iz toga proizlazi normiraju se posebnim zakonima.</p>
15	SINDIKAT POLICIJE HRVATSKE	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLICIJSKIM POSLOVIMA I OVLAŠTIMA, Članak 24.	<p>Pozdravljamo promjenu. Predlažemo i definiranje službenog vozila kao zasebnog sredstva prisile koje bi se upotrebljavalo radi zaprečivanja prolaska vozila (kao u ovom članku), ali i radi zaustavljanja vozila u pokretu (udaranjem službenog vozila u drugo vozilo radi sprječavanja bijega počinitelja, sprječavanja ugrožavanja života ljudi i sl., tj. po svim osnovama kod kojih je dozvoljena uporaba uređaja za prisilno zaustavljanje vozila).</p>	Primljeno na znanje	<p>Predloženo nije u skladu s postojećom koncepcijom uporabe sredstva prisile.</p>